

1 O: Dobro jutro. Hvala.

2 P: Prije nego što prijedemo na sljedeći dokument, želio sam vas pitati
3 još jedno dodatno pitanje o onom dokumentu koji se nalazi ispod tabulatora 12, a
4 vezano za "Varijantu A i B" koju možemo naći pod tabulatorom 11. Dakle, zamolit
5 ću prvo da okrenete pod tabulator 11 i pogledate točku 9 prvog stepena
6 "Varijante A".

7 Tu stoji: "Izvršiti procjenu potrebnog broja pripadnika aktivnog i
8 rezervnog sastava milicije, jedinica TO, jedinica Civilne zaštite, i u skladu s
9 tim izvršiti njihovu popunu i preduzeti sve druge potrebne radnje za njihovo
10 aktiviranje u skladu sa razvojem situacije."

11 Sada ću Vas zamoliti da pogledate pod tabulator 12, i pogledate što tamo
12 piše pod točkom broj 9. U ovom zapisniku od 23. decembra 1991. riječ je o
13 sjednici Kriznog štaba Novog Sarajeva. Tu stoji da su: "Zaduženi pod točkom broj
14 9: Drago Kovač, Milanko Jovanović i Momir Garić." Molim Vas recite Vijeću tko su
15 ti ljudi. Na kojim su oni položajima bili? Dakle, tu vidimo Civilna zaštita, MUP
16 i TO. Dakle, da li je ovo stvarno prikaz onih položaja na kojima su oni bili u
17 to vrijeme?

18 O: Milanko Jovanović je bio načelnik Stanice policije za opštinu Novo
19 Sarajevo. Drago Kovač je bio neki referent ili službenik u Štabu teritorijalne
20 odbrane u opštini Novo Sarajevo, jer po starom zakonu opštine su imale
21 nadležnost nad teritorijalnim jedinicama i Teritorijalnom odbranom. A Momir

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Garić, ja ne znam da li je on tada bio zaposlen u... u... u Teritorijalnoj odbrani
2 zajedno sa... sa Kovačem, moguće. Uglavnom, mislim da je Drago Kovač i Momir Garić
3 su iz Teritorijalne odbrane Novo Sarajevo, a Jovanović je načelnik Stanice
4 policije Novo Sarajevo.

5 P: Hvala. A sad ću Vas zamoliti da pogledate dokument ispod tabulatora
6 13.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ispod tabulatora 13...

8 PREVODILAC: To jest, ispravka prevodioca - tabulator 13.

9 G. TIEGER: [simultani prevod]

10 P: ...je dokument koji je već ušao u spis koji se u dokumentu vezanom za
11 gospođu Hanson nalazi pod 260, a inače je dokazni predmet P529.

12 P: Riječ je o zapisniku sa sastanka Kriznog štaba održanog 29.01.1992. u
13 Mjesnoj zajednici Lukavica. Kao što možemo vidjeti, u prvom paragrafu navedeni
14 su oni koji su bili prisutni na tom sastanku. Sastanak je otvorio gospodin
15 Bogdanović koji je bio zamjenik komandanta Kriznog štaba i zatim se tu vidi 11
16 navedenog točkaka, uključujući i izvorno mjesto stanice, mjesto za evakuaciju,
17 itd.

18 Zamoliću Vas da pogledate točku 11, gdje naveden jedan zadatak, a taj
19 zadatak je da se obezbjede što veće količine hrane i lijekova i da ih se prebaci
20 na sigurno mjesto; kontaktirati sa direktorima firmi. Zaduženi: Radimir
21 Bogdanović, Milivoje Prijić, gospodin Nastić i gospodin Šojić. Recite da li se
22 tu radi u biti o istom zadatku i zapravo o istim osobama koje su zadužene tim
23 zadatkom koji se poklapa sa onom točkom broj 7 iz zapisnika sa sastanka od 23.
24 decembra 1991.

25 O: Jednim dijelom se poklapa, jednim dijelom ne. Meni ovdje nedostaje, i
26 u ovome dokumentu, kao i u prethodnom, ko je ustvari bio šef Kriznoga štaba. Ko
27 je... ko je... ko je bio na čelu tog štaba. Ja se ovog sastanka sjećam, bio sam
28 prisutan na njemu, iako nešto aktivnije nisam u njemu učestvovao, jer su ovo

29
30

1 bile neke teme koje meni nisu bliske. Ali po ovome što mogu da rekonstruišem,
2 mislim da se ovdje radi o nekom planu evakuacije srpskog stanovništva sa
3 određenih mjesnih zajednica u slučaju krize, rata i nešto... nešto... nešto slično,
4 jer ova tačka 11 je na neki način povezana sa tačkom 6. U 6 imamo evakuaciju, pa
5 se nabrajaju sve ove mjesne zajednice odakle bi se evakuacija izvršila, a u
6 tački 11 da se obezbijede količine hrane i lijekova, prebace na sigurna mjesta.
7 To je očigledno da je ovdje /sic/ postojao jedan plan evakuacije jednog dijela
8 srpskog stanovništva iz nekih područja opštine Novo Sarajeva. I ovdje /sic/ meni,
9 kô i kod prethodnog dokumenta, malo nešto nedostaje. Malo mi je nejasno zašto o
10 ovako jednom krupnom i ozbiljnom planu se raspravlja na nivou jedne mjesne
11 zajednice, na nivou kriznog štaba samo jedne mjesne zajednice, jer bi možda bilo
12 logično da na nivou opštinskog kriznog štaba se raspravlja ovako neka krupna...
13 krupna pitanja. I ovdje meni ponovo nedostaje, kao i na dokumentu koji smo
14 razmatrali juče, koje... koje je lice bilo komandant ili šef... šef kriznoga štaba.
15 Po ovome što mogu da vam rekonstruišem, mislim da se radi o planu evakuacije i
16 ovdje se govori i o magacinu, i ovdje se govori i o zbornim mjestima, o kurirskom
17 sistemu, i o stanicama, mislim da se radi o sredstvima veza... veza među... među
18 njima.

19 Koliko razumijem ovo, to je plan evakuacije srpskog stanovništva iz
20 pojedinih mjesnih zajednica u slučaju rata ili neke druge krize. Tako ja ovo
21 razumijem.

22 P: Ako pogledate ko je sve bio prisutan na tom sastanku, dakle, gospodin
23 Đurović, gospodin Prijić, to je većina, ako ne i sve osobe koje su dobile
24 zaduženja na onom prvom sastanku, i imajući na umu položaj na kojem je bio

25

26

27

28

29

30

1 gospodin Bogdanović, da li se zapravo ovdje radi o sastanku kriznog štaba koji
2 je uslijedio nakon onog sastanka kriznog štaba opštine koji je održan 23.
3 decembra 1991? Dakle, jesu li vezani?

4 O: Da, da. Vezani su.

5 Ako mogu da dodam, ovdje mi nešto opa... opet nedostaje. Dozvolite da se
6 još malo zadržimo na ovom dokumentu. Nedostaje mi ko je bio šef tog kriznog
7 štaba i nedostaje mi, ako su na kriznom štabu opštine po grupama podeljena
8 operativna zaduženja, onda bi trebalo da usledi nakon toga, vjerovatno, kri...
9 sjednica kriznog štaba da se podnese izvještaj o urađenim poslovima po tim
10 zaduženjima, nedostaje mi sada taj drugi dokument. Tako su ljudi radili po
11 operativnim zaduženjima. Onda bi trebalo u nekom narednom periodu, na nekom
12 narednom sastanku, da podnesu izvještaje šta su oni to, ovaj, radili. Nedostaje
13 mi takođe taj... taj drugi dokument da bi ovo mogli, ovako, cjelovitije sagledati.
14 Al' ono zaista što mi nedostaje, ovdje govorimo o drugoj sjednici kriznoga štaba,
15 a ne mogu iz ovoga da zaključim ko je predsjednik tog kriznog štaba, ko je
16 komandant, ko je... ko je šef. Ovdje je Bogdanović jedan od... od članova, da li...

17 P: Mislim da je također navedeno na ovom zapisniku 29.11. da je on bio
18 zamjenik komandanta. Da li se Vi možda sjećate ko je bio komandant?

19 O: Pa, to je problem što se ja ne sjećam ko je bio komandant, a... a... a u...
20 opet bi moralo da se sjećam, takvu ličnost bi morao... morao da upoznam. Po
21 formalnom planu "A" i "B", to je svakako trebao biti Žarko Đurović, ali ovi
22 dokumenti izgleda pokazuju da Žarko Đurović možda nije bio na sastanku 19.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 decembra i možda nije lično primio plan "A" i "B", pa je možda kasnije nekim
2 drugim kurirskim putem u opštini Novo Sarajevo taj plan "A" i "B" došao. Inače,
3 Đurovićevo ponašanje je malo... malo tu specif...specifično, on je nastojao da
4 ostane lojalan, ovaj, naredbama višeg rukovodstva, a s druge strane je nastojao
5 da... da napravi opstrukciju i da to ne izvrši, jer se nije lično slagao. Tako da
6 se tu radilo o jednom ovako specifičnoj njegovoj... njegovoj ulozi i... i... po
7 funkciji bi trebao... trebao bi biti on. Međutim, on ovim kriznim štabom očito ne
8 predsjedava, ovdje je bila bitna uloga ovog... ovog Bogdanovića, i tako. Tako da
9 zaista, ovaj, nemojte mi zamjeriti, ostaje mi, tu mi fali... fali mi, tu postoji
10 jedna praznina ko je ovaj krizni štab, je li, osnovao, ko mu je bio komandant i
11 ko je dijelio po grupama ova zaduženja, gde sam i ja bio u jednoj grupi i dobio
12 zad... zaduženja.

13 P: Juče, gospodine Nešković - sad nam više neće trebati za izvesno vreme
14 taj dokument - svedočili ste da je u Novom Sarajevu postojao veliki problem
15 između partije i vlade gospodina Đurovića koji je predsednik Izvršnog odbora. I
16 svedočili ste o konfliktu između Đurovića, koji je bio na čelu Izvršnog odbora i
17 predsednik SDS-a, i gospodina Prijića. I rekli ste da su Krajišnik i Karadžić
18 morali da intervenišu i da su prisustvovali jednom sastanku Opštinskog odbora da
19 bi lično rešili problem.

20 Sad bi hteo da Vas pitam nešto o tom konfliktu između Đurovića i
21 Prijića. Jučer ste nam također pomenuli kontakte gospodina Đurovića sa
22 rukovodstvom i rekli ste da su ga Karadžić i Krajišnik poznavali. Da li je

23
24
25
26
27
28
29
30

1 gospodin Đurović tražio od Karadžića ili od Krajišnika, ili od obojice, da
2 iskoriste svoj uticaj u njegovu korist u tom konfliktu?

3 O: Pa, konflikt je bio zaista veliki i ova struja uz Milivoja Prijića je
4 bila i bolje organizovana i... i malo ekstremnije nastupala, tako da ja mislim da
5 bi oni Đurovića uspjeli da smijene u tome sukobu, i mislim da je dolaskom
6 gospodina Krajišnika i gospodina Karadžića, da su njih dvojica svojim
7 autoritetima uticali da se ta situacija smiri. A smirivanje te situacije značilo
8 je ostavljanje *statusa quo*, a *status quo* je bio da i dalje Đurović ostane
9 predsednik opštinske vlade. Mislim da bez njihove pomoći Đurović ne bi uspio da
10 zadrži položaj... položaj predsjednika te opštinske vlade. To znači, oni uglavnom
11 su, Karadžić i Krajišnik, nisu se oni otvoreno stavili na jednu ili drugu
12 stranu, nego koristeći svoj tori... autoritet tražili su da se situacija smiri i
13 da ostane *status quo*, a *status quo* je odgovarao svakako Đuroviću jer je
14 produžavao njegov mandat. Tako da su oni na jedan taj način smirivanja situacije
15 pomogli Đuroviću i on je ostao na toj... na toj funkciji.

16 P: Koliko sam shvatio iz Vašeg svedočenja, doktor Karadžić i gospodin
17 Krajišnik su intervenisali kako ste upravo rekli. Moje pitanje je bilo malo
18 drukčije. Ja sam pitao da li se Đurović sam obratio Krajišniku ili Karadžiću ili
19 obojici da se založe za njega u tom njegovom konfliktu sa Prijićem? Da li je od
20 njih tražio da intervenišu?

21 O: Pa, kol'ko mi je poznato, prije tog sastanka da se on obratio,
22 mislim, u... Krajišniku u njegovom kabinetu u Skupštini. Ne znam da li je na tom
23 sastanku bio još i... i Karadžić. A koliko je meni poznato, on se je obratio...
24 obratio za... za pomoć prije tog... prije tog sastanka.

25 P: Zamoliću Vas da pogledate tabulator 18.

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Molim da se ovo obeleži kao sledeći
2 dokument u nizu,

3 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Tužilaštva
4 P913.

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 P: Gospodine Neškoviću, ovaj predmet P913 predstavlja zapisnik sa 13.
7 vanredne sednice Opštinskog odbora SDS-a Novo Sarajevo, koji je održan 28.
8 februara 1992. I hteo bih da Vas zamolim da zajedno prodiskutujemo nekoliko
9 delova tog dokumenta, ali prvo da ga pogledamo.

10 Mislim da vidite, ako ste makar ovlaš pregledali dokument, puno je bilo
11 diskusije i naročito se isticao doktor Prijić. Pogledajte, recimo, tačku 1 u
12 dnevnom redu. To je na strani 3 na engleskom. Isto tako, na srpskom strana 3. Na
13 dnu te strane kaže se: "To se takođe desilo i na poslednjem sastanku Opštinskog
14 odbora kome su prisustvovali doktor Karadžić i gospodin Krajišnik."

15 Da li je to sastanak o kome ste govorili ranije ili je to neki drugi
16 sastanak kome su takođe prisustvovali Karadžić i Krajišnik?

17 O: Samo da pronađem.

18 P: Daću Vam trenutak da pronađete to.

19 O: Na... ne znam gdje sam i gdje se to nalazi.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, dok ovaj svedok to
21 traži, čini se da se ovaj dokument, zapisnik sa 13. vanrednog sastanka, sam
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument sebe naziva "vanrednim" /kako je prevedeno/. Ne znam da li je to ista
2 stvar?

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, ja bih rekao da jeste.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo sekretar...

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 P: Gospodine Nešković, to je na 3. strani. Na toj strani postoje brojevi
7 u vrhu, SA029201.

8 O: Da.

9 P: Ako pogledate malo niže, videćete AD1. Ja govorim o drugom punom
10 pasusu. Poslednja rečenica na engleskom je: "Takav slučaj je bio i na prošlom
11 opštinskom odboru kojem su prisustvovali doktor Karadžić i gospodin Krajišnik."
12 Ja sam pitao, da li se tu misli na sastanak o kome ste Vi govorili ranije u svom
13 svedočenju ili je to bio još neki drugi sastanak kome su takođe prisustvovali
14 Karadžić i Krajišnik?

15 O: Mislim da se to odnosi na sastanak o kome sam govorio. Po mom znanju,
16 oni su prisustvovali samo jednom sastanku i mislim da se ovdje misli na pre... na
17 sastanak o kome sam malopre govorio.

18 P: Mogu li da Vas zamolim da pogledate dalje stranu 6 na engleskom; to
19 je strana 7 na srpskom. Iznad reči AD2 govori se o rezultatima tog sastanka, gde
20 se kaže da je gospodin Prijić razrešen sa funkcije VD predsednika Opštinskog
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odbora i dalje se kaže da se zadužuje potpredsednik odbora Gajević, da to vodi
2 do naredne skupštine i da se sa ovom odlukom upozna Karadžić i Krajišnik.

3 Znači, radi se o istom konfliktu o kome ste govorili ranije i ishod tog
4 spora je da je razrešen funkcije doktor Prijić, a ostao je na svom mestu
5 Đurović. Je li tako?

6 O: Da.

7 P: Hvala. Mislim da gospodin sudija Hanoteau ima jedno pitanje.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ono što mene zanima, to je priroda
9 tog sukoba između ovog doktora Prijića i Đurovića, i vidim na strani 4 ovog
10 dokumenta koji nam je pokazao tužilac u trećem redu, čini se da ovaj gospodin
11 Kutelj /fon./ interveniše. On kaže: "Po njegovom mišljenju, ljudi se neće
12 truditi da ostvare ovu podelu srpskih mesnih zajednica od administracije." Tu se
13 kaže: "Naši ljudi koji pripadaju Prijićevom klanu."

14 Zbog čega se kritikuje taj doktor Prijić ovde? Možete li nam razjasniti,
15 u čemu je bio taj sukob?

16 SVEDOK: Mislim, kol'ko se ja sjećam, možemo govoriti o jedno t...tri
17 elementa. Prvi element što je doktor Prijić smatrao da on treba imati uticaj,
18 kao stranka, na stranačke kadrove u vlasti. To znači da bi stranački kadrovi u
19 izvršnoj vlasti trebali da se konsultuju sa strankom, pogotovo ljudima je bilo
20 interesantno kada su kadrovska pitanja na... u... na redu. S druge strane, Đurović
21 je mislio sasvim drugačije. On je smatrao da je predsjednik Izvršnog odbora
22 opštine svih građana taj... i vlada opštinska je bila multietnička i on je kao...
23 opština je brojala oko 100.000 stanovnika, jedna vrlo velika opština s... i to je

24

25

26

27

28

29

30

1 vrlo jedna zn... važna pozicija predstavnika vlade. I on je želio da... bez stranke
2 da radi po statutu opštine, ustvari davô je otpor da on bude poslušnik
3 Opštinskog odbora SDS-a. To je jedan razlog.

4 Drugi razlog, što je to bila opština vrlo bogata, sa puno, je li,
5 stanova, radnih mjesta, poslovnih prostora, i tako dalje. Tako da je bilo jako
6 bitno ko je imao uticaj na taj Izvršni odbor.

7 I treći je razlog - i jedan i drugi su Crnogorci, nisu... nisu Bosanci, pa
8 su oni onda, opet, imali sad i nekih svojih meni nepoznatih nekakvih starih...
9 starih računa.

10 I još jedan razlog - doktor Prijić je bio jedan ugledni direktor
11 "Galenike", farmaceutske firme za područje Bosne i Hercegovine, Crne Gore i... i
12 Kosova i imao je tu sklonost da on kontroliše stvari, i tako dalje. I onda u
13 obračunu sa Đurovićem, Prijić je oko sebe okupljao ljude koji su nezadovoljni sa
14 vlašću, a Đurović je okupljao ljude koji su zadovoljni sa vlašću i koji su već...
15 već u... u vlasti. Tako da je na kraju to rezultiralo smjenom... smjenom, ovaj,
16 Prijića i pobjedom, je li, Đurovićeve struje.

17 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine, ja sam Vas pitao maločas
18 da pogledate jedan deo ovog teksta o kojem sam Vam govorio. Na engleskom je to
19 stranica broj 4, i to je drugi red. Taj gospodin Kutelj koji govori...

20 GĐA PREVODILAC: Gotalj, Gotalj.

21 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] ...da li vidite taj deo gde se kaže:
22 "Na kraju, on je naglasio da ukoliko se doktor Prijić ne razreši funkcije,
23 uslediće haos."

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li nalazite takvo nešto?

2 SVEDOK: Da, na strani...

3 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] I dalje se kaže: "Po njegovom
4 mišljenju, ljudi koji neće da učine nikakav napor da se ostvari podela između
5 srpskih lokalnih zajednica od ovog odeljenja administracije mesnih zajednica su
6 ljudi koji pripadaju Prijićevom klanu."

7 Ja bih hteo da Vi prokomentarišete tu rečenicu. Šta to znači, kakvi su
8 to naponi kojim treba da se odvoji srpska zajednica i uprava nad mesnim
9 zajednicama? Šta to zapravo znači?

10 SVEDOK: Pa, taj sukob, pošto je bio i organizovan i dugo je trajao,
11 spustio se do mjesnih zajednica. Tako da su postojale, je li, mjesne zajednice
12 koje su preovladavali ljudi koji podržavaju Prijića, kao što su, recimo, mjesne
13 zajednice ovamo, mislim da je to Lukavica, Tilava i ovamo prigradske mjesne
14 zajednice, i da su postojale mjesne zajednice koje podržavaju, ovaj, Đurovića.
15 Tako da je, ovaj, Gutalj, on je, mislim, bio sa mjesne zajednice gradske sa
16 Grbavice, tako da, ovaj, su htjeli taj oni sukob i institucionalizovati, u
17 smislu: Ukoliko se ne desi ovo, mi ćemo svoje mjesne zajednice izdvojiti ispod
18 ingerencija opštinske vlade i otkazati ćemo mu poslušnost. Tako da je taj sukob,
19 ustvari, bio više i toliko institucionalizovan da se išlo dotle da se čak i
20 mjesne zajednice zloupotrebljavaju i koriste u obračunu sukoba među... među... među
21 ljudima, tako da su se same mesne zajednice, takođe, on... i one podijelile na
22 jedan i... i na drugi tabor.

23 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

24 G. TIEGER: [simultani prevod]

25 P: Gospodine Neškoviću, jedno pitanje koje sledi iz pitanja sudije
26 Hanoteaua. Malo dalje na istoj strani - gledam Vašu verziju na srpskom da vidim

27

28

29

30

1 gde je to - taj deo kaže: "Doktor Prijić nije bio prisutan plebiscitu i nije
2 video kad su Muslimani i Hrvati stavljali plakate u svojim kancelarijama i u
3 svojim poslovnim prostorima."

4 GĐA PREVODILAC: To je na strani 5 - prevodilac, ako može da Vam
5 pomogne.

6 G. TIEGER: [simultani prevod]

7 P: "Plebiscit na kojem nije bilo doktora Prijića" - početak strane 5 -
8 "referendum Muslimana i Hrvata u opštini po kancelarijama lijepe plakate i pored
9 zabrane, a nigde doktora Prijića da uloži protest."

10 Ova pritužba da doktor Prijić nije ništa učinio da zaustavi ove
11 pridošlice iz Sandžaka da grade kuće, da li je to isto pitanje o kome se
12 govorilo u telefonskom razgovoru između gospodina Đurovića i doktora Karadžića,
13 o kome smo govorili juče?

14 O: Da.

15 P: Takođe ste pominjali višenacionalnu vladu koja je postojala u to
16 vreme. Da li je bilo tačno reći da Srpska opština Novo Sarajevo još uvek nije
17 bila proglašena u to vreme? I mogu li Vas zamoliti da sad brzo pogledate
18 tabulator 22?

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je dokument P826.

20 P: Gospodine Neškoviću, P826, tabulator 3 koji se nalazi u ovom
21 registratoru pod brojem 22 je jedan članak iz lista od 1. aprila. I prva
22 rečenica govori o osnivačkoj sednici Srpske opštine Novo Sarajevo, koja je
23 održana prethodnog četvrtka. Pošto je ovo jedan prilog od srede - nećemo sad da
24 pravimo proračune - ali to bi moralo negde biti krajem marta 1992.

25

26

27

28

29

30

1 Da li je to tačan datum osnivanja Srpske opštine Novo Sarajevo?

2 O: Da. Ja sam bio na... prisutan na toj osnivačkoj skupštini, mislim da je
3 bio kraj marta. To se desilo u tvrđavi, memoril... memorijalnom centru na Vracama.
4 To je jedan memorijalni centar gde su stradali puno Jevreji u Drugom svjetskom
5 ratu, pa je tu bio jedan kao memorijalni centar. U tim prostorijama došli su i
6 predstavnici gradskih... gradski funkcioneri SDS-a i trebalo je da se osnuje
7 Srpska opština Novo Sarajevo, koja bi se pripojila tada nekoj SAO Ro...Romanija, i
8 tako slično. I to je zaista tu održano. Međutim, sastanak je propao, opština
9 nije konstituisana, gospodin Đurović je to više provodio da bi možda pokazao,
10 možda, da on nešto tu radi, ali on iskreno baš nije bio za to. Drugi su se
11 svađali ko će biti predsjednik. Treći su, ovaj, isticali teritorijalne probleme,
12 odakle bi trebala biti vlada. Kako bilo, na kraju, nakon nekih sat i po
13 razgovora, to se pretvorilo u jednu svađu i to se raspalo. I pokušaj
14 konstituisanja je bio, ali konstituisanje nije... nije učinjeno i taj sastanak...
15 taj sastanak je propao. I očigledno javnost je za taj sastanak saznala, ali
16 vjerovatno novinar nije saznao sad ove dalje detalje koji su se na sastanku
17 događale.

18 I onda će biti jedna velika praznina i Opština Srpsko Novo Sarajevo će
19 se konstituisati tek 10. juna 1992. godine.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, da li ste završili sa

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 ovim delom, jer bih ja hteo da pitam svedoka nešto?

2 Gospodine Neškoviću, mogu li da Vas zamolim da se vratite na prethodni
3 dokument koji je bio pod tabulatorom 18? Zamolio bih Vas da pogledate stranu 3,
4 u prvom pasusu posle AD1. Da li vidite MZ "Bane Šurbat"?

5 SVEDOK: Da. Da.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas da polako čitate odatle, pa do
7 kraja. Znači, od tog reda gde piše "Bane Šurbat", pa do kraja pasusa. Da
8 pročitate naglas.

9 SVEDOK: "...od prije tri dana u Mjesnoj Zajednici 'Bane Šurbat', koji je
10 prekinut zbog toga što je doktor Prijić dozvoljavao sebi da se upusti u fizički
11 obračun sa jednim od prisutnih. Tako smo, osim našeg rada opštinskog odbora,
12 dobili i loše međuljudske odnose koji su kulminirali na tom sastanku,' istakao
13 je Andrić."

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne znam da li ste primetili, gospodine
15 Tieger, u prevodu fali ceo jedan red. To, naravno, stavlja pod sumnju kvalitet
16 prevoda ovog dokumenta, pošto ceo jedan red fali. "Posle te borbe između dvoje
17 predstavnika", pa imamo u prevodu navod ko je sve učestvovao u diskusiji, a u

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 originalu vidimo da fale dva reda. "Osim rada Opštinskog odbora imamo takođe i
2 loše međuljudske odnose" - sve to fali u prevodu. Naravno da Vi niste prevodili
3 ovaj dokument, ja Vas ne krivim lično za to, ali shvatate šta hoću da kažem.

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Mi ćemo se pozabaviti ovim konkretno
5 problemom, naravno. I kad to budemo činili, pogledaćemo i ceo problem kao takav,
6 generalno.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, molim.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

9 P: Gospodine Neškoviću, htio bih da sada pogledamo dokument koji je bio
10 predodčen prije otprilike dva mjeseca, ili tako nešto, nakon što je donesena
11 odluka o osnivanju Srpske općine Novo Sarajevo, o kojoj ste govorili maloprije.
12 Dakle, u vezi s tim zamoliću Vas da pogledate tabulator 23.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, dokument iz tabulatora 23 je
14 dokument koji je bio pod brojem 158 u registratoru Hanson i inače nosi broj
15 P529, a riječ je o izvještaju o radu Kriznog štaba Srpske opštine Novo Sarajevo
16 koji je upućen predsjedniku Predsjedništva Srpske Republike Bosne i Hercegovine.
17 A u blok-potpisu se navodi kao predsjednik Kriznog štaba gospodin Nešković.

18 P: Gospodine Neškoviću, da li je, dakle, ovo izvještaj o radu Kriznog
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 štaba koji ste Vi pripremili i poslali predsjedniku Predsjedništva?

2 O: Da. Ovo je... ovo je taj dokument. To je dokument koji sam ja pisao u
3 formi izvještaja.

4 P: Dakle, nakon onih problema koje ste nam opisali ranije, vezanih za
5 osnivanje Srpske opštine Novo Sarajevo, Vi ste preuzeli dužnost predsjednika tog
6 Kriznog štaba, te ste počeli podnositi izvještaje predsjedniku Predsjedništva o
7 radu Kriznog štaba u prethodnom periodu?

8 O: Ako dozvolite jedno neophodno pojašnjene. Prije ovog Kriznog štaba
9 formiran je još jedan krizni štab, na čijem je čelu bio gospodin Đurović i... i ja
10 sam bio član tog kriznog štaba. Bilo nas oko 15 i to smo uradili u jednoj
11 zgradi, takođe ispod ovog memorijalnog centra. I svi smo dobili svoja... svoja
12 zaduženja. I to je bio i prvi i poslednji sastanak. Nakon tog sastanka, kada smo
13 otišli da radimo svoja zaduženja, ja sam bio zadužen za poslovne prostore,
14 zgrade, opravke zgrada i tako dalje. Sutri /sic/ dan su se svi razbježali.
15 Đurović je otišao i Beograd, Bogdanović je otišao negde u Srbiju, u Kovin, i
16 ostali članovi kriznog štaba jednostavno su pobjegli, i tu smo ostali i ja i
17 Mirko Šarović. Tako da je taj krizni štab potpuno propao i mislim da se tada
18 Đurović, kao osnovu za formiranje tog kriznog štaba, možda pozivao na jednu
19 odluku Vlade, jedno uputstvo koje je regulisalo rad kriznih štabova. I ope... i
20 onda smo mi nastali, ja i Šarović smo ostali u jednom problemu. Svi su važniji
21 funkcioneri jednostavno pobjegli, vrh Republike Srpske, politički, je takođe iz
22 Sarajeva pobjegao, i ustvari, pobjegao je ko god je... ko god je mogao. I ja i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Šarović smo s... raz...razgovarali što da uradimo. I naš... sastali smo se na Vracama
2 u Mjesnoj zajednici, bilo je tu nekih 50-ak, 60-ak građana, slučajnih, tu koji
3 su mogli doći, i odlučili smo da mi sami formiramo krizni štab, izaberemo
4 predsjednika. Mene su tu izabrali za predsjednika, Šarović je zadržô funkciju da
5 bude kao pravnik/sekretar. I mi smo tada odlučili da napravimo krizni štab i da
6 radimo samovoljno po svojoj savjesti prema konkretnoj situaciji i da više, što
7 se tiče viših vlasti, ne pitamo o tome nikoga. I mi smo tako po svojoj volji i
8 samovoljno, prilagođavajući naš rad situaciji, radili, instrukcije nikakve nismo
9 ni tražili.

10 I nakon nekih dva mjeseca, mislim da je gospodin Karadžić pozvao sve te
11 predsjednike kriznih štabova na Jahorinu u hotel "Bistricu", da mu se podnese
12 izvještaj o radu. Uglavnom su podneseni usmeni izvještaji, ja sam napisao
13 pismeni izvještaj. I ovaj datum je ustvari značio, na neki način, i prestanak
14 rada kriznoga štaba, jer već 10. juna osnovala se Skupština opštine i Izvršni
15 odbor. To znači, na kraju rada kriznog štaba, ja sam sačinio ovaj izvještaj i
16 predao ga lično u ruke mislim Karadžiću i da je tu sjedio još i Ostojić.

17 P: Na taj ćemo se dokument vratiti uskoro. Međutim, prije Vas želim
18 pitati nešto o jednom drugom sastanku. Zamolit ću Vas da se koncentrirate sada
19 na period kada je došlo do predaje aerodroma Francuskom bataljonu. Recite da li
20 ste Vi i još neki drugi dostavili u to vrijeme neko pismo rukovodstvu.

21 O: Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: O čemu se radilo u tom pismu?

2 O: Pa dozvolite, to je bio jedan veliki sastanak organizovan u
3 prostorijama "Energoinvesta" u Lukavici i njime je predsjedavao vladin
4 povjerenik za Novo Sarajevo, gospodin profesor Milibir... Milimir Mučibabić. Na
5 taj sastanak su došle različite grupe ljudi. Došli su i predstavnici vojske,
6 predstavnici policije, građani, privatnici obični, i vojnici, članovi opštinskog
7 kriznog štaba i vlade. Tako da je sastanak bio šarolik i bio je vrlo... vrlo
8 težak. Izražene su velike kritike prema rukovodstvu na Palama, prema uopšte
9 Predsjedništvu, u smislu mi smo pod Predsjedništvom uvijek smatrali Karadžića,
10 Krajišnika, Plavšićku i Koljevića. A izraženo je veliko nezadovoljstvo i prema...
11 prema Vladi.

12 E sada, sastanak nije bio kompaktan, nego je svaka nezadovoljna grupa
13 iznosila svoje nezadovoljstvo, i tako je to upisivano. Tako da je, ovaj, tu ima
14 nekih, kol'ko se ja sjećam, sedam-osam zahtjeva koji se upućuju, mislim, na
15 adresu predsjedništva srpske Bosne i Hercegovine na Pale - to znači Krajišniku,
16 Biljani, Nikoli i Karadžiću. I tu je bilo... jedni su bili, mislim od strane
17 vojske, nezadovoljni zašto se aerodrom predao pod u... pod kontrolu UNPROFOR-a i
18 oni su... oni izrazili svoje nezadovoljstvo zbog toga. Druga grupa rezervnih
19 oficira je bila nezadovoljna što su im plate manje nego aktivnim, pa su oni
20 izrazili svoje nezadovoljstvo zbog toga. Jedni su bili nezadovoljni što ima puno
21 pljačke, puno krađe, pa su smatrali da treba uvesti ratno stanje, vojni zakon,
22 da bi se napravio red.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I tu je gospodin Prijić je dalje... Jedni su takođe bili nezadovoljni šta
2 će biti sa Sarajevom. Jer u narodu, u javnom mnijenju, su se počele prenositi
3 glasine da će Sarajevo biti predmet trgovine, da će biti ustupljeno Muslimanima,
4 Bošnjacima i da će Srbi Sarajevo izgubiti. Pošto je tu Srba bilo 180.000, ta... ta
5 glasina, iako je glasina pa joj ne možete puno vjerovat', ona je vrlo šokantno
6 djelovala... djelovala... djelovala na ljude. A mislim da je sam gospodin Prijić
7 ubacio jednu tačku; ako se ja sjećam, to je tačka 3. On je osporio politički
8 legitimitet rukovodstva srpske Bosne i Hercegovine. Smatrao je da su oni izdali
9 srpske nacionalne interese i predložio je da bi mi trebali iz opštine da
10 kontaktiramo neposredno druge opštine i da se sa njima dogovorimo o utvrđivanju
11 neke drugačije i nove, ovaj, srpske politike.

12 I tako, bez obzira sada da li ste se s... s nečim slagali ili ne, to je
13 sad napisan jedan dokument gdje je svak' upisao svoje i onda smo se mi pod to
14 potpisali, radi njegove vjerodostojnosti. Mislim da se nas potpisalo tu 18 i
15 tako je taj dokument otišao, poslali smo ga... poslali smo ga gore. Posle, iza
16 toga dokumenta uslijedio je naš sastanak sa rukovodstvom srpske Bosne i
17 Hercegovine na Palama, gdje se razgovaralo o tim... o tim zahtevima.

18 Ja, nažalost, taj dokument nisam sačuvao. Dugo sam ga imao, ali u
19 preseljenju sam ga negdi /sic/... negdi i zagubio. Al' uglavnom po suštini imao je
20 nekih tako sedam-osam tih... tih zahtjeva od različitih grupa. I ono što je
21 interesantno, ovaj, povjerenik vlade gospodin Mučibabić je podržavao nas u tome...
22 u tome pisanju, dao jednu podršku tu. To znači, nije... nije osporavao, nego je i

23
24
25
26
27
28
29
30

1 on smatrao da treba podvrći kritici tu politiku i onda to je ohrabrilo i ostale
2 ljude, kad već povjerenik koji ispred vlade tu nas podržava, onda je to malo
3 ohrabrilo ljude da napišu ljude što su napisali.

4 Posle toga Mučibabić se je... Mučibabić se, ja mislim, prepao posledica
5 tog svog istupa i mislim da je pobegao za... za Beograd, Prištinu, ili tako nešto.

6 P: Koliko je ljudi iz opštine išlo na taj sastanak? Rekli ste da je
7 otprilike 18 osoba potpisalo dokument. Dakle, koliko je bilo ljudi na sastanku?

8 O: Pa, ne znam. Bilo je tu najmanje 50-60 ljudi. Samo što... što se...

9 P: Izvinjavam se, to ste objasnili. Govorim kada je bio taj sastanak sa
10 rukovodstvom. Koliko je ljudi koji su bili na ovom prvom sastanku otišlo kasnije
11 da bude na tom sastanku sa rukovodstvom?

12 O: Aha, izvinjavam se. Pa znate, malo je to i... malo je to... ima i tu i
13 tragi...tragihumora je... Mi smo trebali svih 18, kao potpisnici, da idemo gore. I
14 mi smo tko i krenuli jednim putem preko Tvrdimića. I onda smo htjeli da odemo u
15 hotel na Jahorini, pa da se nas 18 malo dogovorimo prije nego što ćemo otići na
16 sastanak sa rukovodstvom u "Kikindu". Međutim, krenulo nas je 18 potpisnika iz
17 Lukavice, a na Jahor... na Jahorinu nas je stiglo jedno sedam-osam; onih nekih 12
18 se usput negdi izgubilo, odustalo, i tako dalje, tako da nas je gore bilo nekih
19 sedam-osam. Onda se u znak podrške našim zahtevima tome priključio i predstavnik
20 Ilidže Nedeljko Prstojević. Iako ga mi nismo zvali, on... on se odnekud tu pojavio

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da i on podrži te zahteve, iako sam nije bio prisutan na sastanku kad smo pisali
2 zahteve.

3 Zatim smo se gore malo ohrabрили, popili po... po jedno ljuto piće i
4 krenuli smo dole prema "Kikindi", gde bilo sjedište i... Predsjedništva. E, opet
5 do "Kikinde", opet se izgubilo nekih četvero ili petero, tako da u samu
6 "Kikindu" smo ušli ja, gospodin Prijić, Nedeljko Prstojević, i mislim da je bio
7 Danilo Škrbe. Po mom sjećanju, nas je četvero od 18 pristupilo... pristupilo tom
8 sastanku, dok su ostali u putu - pod navodnim znacima - zalutali, okasnili, i
9 tako.

10 P: Spomenuli ste da je cijeli niz tih ljudi se zapravo izvukao zato što
11 su se bojali posljedica.

12 O: Da.

13 P: Recite kakvih to posljedica su se oni bojali.

14 O: Pa, sad ne mogu nagađati. Znete, ako u ratu, kad ljudski život ne
15 vrijedi mnogo, pišete javno, kritikujete javno neke... neke stvari, naročito
16 rukovodstvo, onda, ovaj, možete očekivati razne posljedice i... Sad ne mogu
17 nagađati kakve bi posledice mogle biti. Inače, moram ovdi biti iskren, kad smo
18 mi na taj sastanak došli, u toj prostoriji je bio gospodin Krajišnik, gospodin
19 Karadžić, i ono što je mene iznenadilo, tu je bilo puno predstavnika vojske. Bio
20 je... bio je Mladić, bio je Gvero, bio je Tolimir. Tako da su bila ta tri tu
21 vrhunška... vrhunška oficira i meni je to bilo iznenađenje, otkud sada oni tu na
22 sastanku, kad smo se mi uglavnom obratili Krajišniku, Karadžiću, Plavšićki i... i...
23 i Koljeviću?

24

25

26

27

28

29

30

1 I onda što se tiče, ovaj, sastanka, Karadžić je uglavnom samo ćutao.
2 Krajišnik je govorio tu i nastojao, onako, relaksirati situaciju, osloboditi nas
3 straha, nastojô je da... da sasvim normalno razgovaramo i tu je bio vrlo korektan.
4 Ali je... strah je ulijevao Mladić. Tu je bio problem sa Mladića... sa Mladićem,
5 pogotovo što je Prijić došao u... u direktan verbalni sukob sa Mladićem, tako da
6 smo se mi prepali da li ćemo mi izvući živu glavu posle tog Prijićevog
7 radikalnog ispada prema Mladiću, jer je on njega žestoko u lice uvrijedio i... i
8 ovaj se jako naljutio. Tako da smo mi bili zadovoljni da... da smo... da smo dobro
9 prošli. Inače, Mladića smo se mi tu bojali, jer on je bio jako... jako ljut,
10 arogantan i neprid... nepredvidiv, vi niste mogli s njim razgovarati, a mi ga na
11 sastanku nismo ni očekivali, nismo se ni nadali da će on biti. Mi smo smatrali
12 da ćemo razgovarati sa Koljevićem, Plavšićkom, Krajišnikom i... i Karadžićem.
13 Uglavnom smo razgovarali sa... sa... sa Krajišnikom, dok... dok je Prijić svađao se
14 sa... sa Mladićem i na kraju je žestoko uvrijedio Mladića, tako da je sve dobro
15 prošlo.

16 P: Izvolite, časni Sude.

17 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Vi ste rekli da je u to vrijeme
18 vladalo ratno stanje, da je ljudski život bio, ne baš bezvrijedan, ali nije bio
19 jako vrijedan. Rekli ste da kada bi si čovjek dopustio da kritizira rukovodstvo,
20 da je takav čovjek mogao očekivati ko zna kakve sve posljedice. Da li biste nam
21 mogli reći nekakav primjer toga da je određena osoba bila izložena nekim
22 konkretnim posljedicama? Da li je neka osoba bila ubijena, da li su ljudima
23 prijetili, da li su morali bježati, recimo? Nešto tako.

24 SVEDOK: Pa, imam jedino primjer profesora Mučiba...Mučibabića koji je
25
26
27
28
29
30

1 odatle pobjegao. A ovaj, što se tiče u smislu da bi neko čovjeka mogao ubiti
2 zbog... zbog toga, ja o tome nemam saznanja. Zna, u ratnom stanju ako bi neko
3 tako nešto i uradio, svakako to ne bi radio, onaj, javno... javno i tar...
4 transparentno. Nemam o tome saznanja, ali moram radi iskrenosti reći da smo se
5 Mladića bojali jako, ali mislim da je tu Krajišnik doprino... doprineo da se to
6 malo, ta situacija, smiri i da se povede jedan razgovor... razgovor o t... o tome.
7 Inače, Krajišnik je bio vrlo vješt u... u vođenju raznih... raznih razgovora.

8 Ja nisam... Doduše, meni je Momo Mandić savjetovao da je sve u redu, ali
9 da ja ipak posle tog sastanka ne dolazim često na Pale, zato što ste morali
10 proći kroz jednu divljinu, jednu šumu, i da ja jedno vrijeme se primirim dole na
11 Grbavici, da ja ostanem i da ja mnogo negde ne pit... ne putujem i radi te neke
12 te... te bezbjednosti. Uglavnom, žao mi je što ne mogu da Vam odgovorim, jer ne
13 znam za takav... za takav slučaj. Ne znam za takav... za takav primer. Znam samo da
14 je, ovaj, pobjegao, profesor Mučibabić i da su možda njemu nešto prigovorili i
15 on je jednostavno pobjegao i nije se više vraćao.

16 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imam i ja jedno pitanje. Možete li nam,
18 molim Vas, ukratko reći što je ili što su bile teme oko kojih su se posvađali
19 Prijić i Mladić tokom tog sastanka? Dakle, možete li mi reći koji su bili
20 njihovi stavovi ili nešto više o tom njihovom sukobu?

21 SVEDOK: Pa, oni su sjedili blizu jedan drugog. I Mladić je pitao ovoga
22 Prijića, kao doktora farmacije, šta on misli o... o srpskim oficirima. A Prijić je

23
24
25
26
27
28
29
30

1 njemu rekao: "Da li višim oficirima ili nižim oficirima?" Zatim je njemu Mladić
2 rekao: "Dabome, mislim na više oficire." Onda je njemu Prijić odgovorio da
3 smatra da su to sve lopovi, kukavice i nesposobnjakovići. Onda se Mladić jako
4 naljutio tako da mu je uz lice bila crvena boja, pa bijela boja, pa tako. A onda
5 ga je Mladić pitao: "U kom procentu, molim Vas, tako smatrate?" A ovaj je Prijić
6 hladnokrvno odgovorio: "95%" i nastavio tako da sjedi kao da se ništa nije
7 desilo, tako da... da je bilo u... da je taj takav dijalog bio.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, sukob nije bio vezan za
9 operativna pitanja ili vojno-operativna pitanja?

10 SVEDOK: Ne, ne, samo na kvalitet oficira. Gde je njih Prijić smatrao da
11 su to lopovi, kukavice, nesposobnjakovići, i tako.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Možete nastaviti, gospodine
13 Tieger.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

15 P: Gospodine, spomenuli ste ranije pitanje Sarajeva, šta bi se moglo
16 dogoditi sa Sarajevom. Jeste li Vi u to vrijeme bili upoznati sa strateškim
17 ciljevima koji su bili usvojeni na sjednici rpske Skupštine održane 12. maja
18 1992?

19 O: Odmah ne, jer je ta skupština održana u Banja Luci. Ali kasnije,
20 svakako, saznali smo da je to jedan strateški cilj. Međutim, taj strateški cilj
21 Skupštine nama građanima Sarajeva nije značio ništa. Ne znate šta se pod tim
22 podrazumijevalo. Ako treba da se kaže da se napravi, je li, srpsko Sarajevo, ili
23 nešto, šta konkretno se pod... pod tim, ovaj... pod tim podrazumijeva.

24

25

26

27

28

29

30

1 Drugo, tu Skupština nije odgovorila da li će ta srpsko i muslimansko
2 Sarajevo ustvari biti kao srpska i muslimanska opština, pa onda će na nivou tih
3 opština postojati zajednička gradska uprava, ili su mislili na... na berlinski
4 koncept podjele... podjele grada. Tako da je ljudima to bilo prilično nejasno. A
5 nezavisno od tog strateškog cilja skupštine u Banja Luci, stalno su pristizale
6 informacije iz raznih... raznih krugova, i srpskih i bošnjačkih, od običnog
7 svijeta, da je Sarajevo do... već dogovoreno i da Sarajevo će pripasti u nekakvom
8 dogovoru, ovaj, Bošnjacima, što je strašno opterećivalo, ovaj, taj dole svijet.

9 I da bi ta glasina bila još jača, u tome je prilog išla i činjenica da
10 je kompletno rukovodstvo Republike Srpske jednostavno odozdo pobjeglo,
11 uključujući i ljude koji su stanovali na Grbavici, kao što je Biljana Plavšić i...
12 i Nikola Koljević. Čak ni oni tu nisu ostali nego su pobjegli. I onda su tome
13 bježanju tog rukovodstva na Pale, to je sada opet unosilo dodatnu sumnju da... da...
14 da će Srbi u Sarajevu biti predmet nekakve trgovina na nekakvim visokim
15 međunarodnim nivoima, i mi smo se tu posebno bojali Miloševića. Vladao je strah
16 ukoliko bi Milošević u ime Srba pregovarao, pošto on Sarajevo ne zna i nema
17 pojma o Sarajevu, strahovali smo da on jednostavno sa tim Sarajevom ne počne
18 nekakvu neozbiljnu trgovinu.

19 I sve je to bilo na nivou glasina i naklapanja, da bi nažalost nakon
20 Dejtonskog sporazuma to na neki način se i... i potvrdilo i ostvarilo.

21 P: Jučer ste govorili o jednom telefonskom razgovoru između, ako se ne
22 varam, doktora Karadžića i gospodina Đurovića, tokom kojeg je doktor Karadžić
23 govorio o "njihovim aranžmanima..."

24 PREVODILAC: Ispravka prevodioca: "njihovim naseljima".

25 G. TIEGER: [simultani prevod]

26 P: ... "i našoj teritoriji" i o tome "da svako treba biti na svome". Taj
27 se razgovor zapravo ticao Sarajeva.

28
29
30

1 Dakle, u vezi s time, htio bih Vas zamoliti da pogledate tabulator 21.
2 G. TIEGER: [simultani prevod] Zamolit ću i da se dodijeli broj.
3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo tajnice.
4 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Tužilaštva
5 P914.
6 G. TIEGER: [simultani prevod]
7 P: Gospodine Neškoviću, riječ je o transkriptu filma koji je snimljen
8 1992., koji se zove "Srpski epovi". Zamolit ću Vas da pogledate stranu 5 prevoda
9 na engleski, vidjet ćete da su navedena vremena. Dakle, to se nalazi pod 26.35.
10 A prvi dio transkripta možete naći odmah šest stavki iznad toga. Dakle, nakon
11 što guslač pjeva o lijepoj Turkinji, kćerki Turčina, i o Srbima koji okružuju
12 Sarajevo.
13 Da li vidite taj dio gdje govori doktor Karadžić?
14 O: Evo, sa...samo trenutak, molim Vas, da pređem na srpski prevod, da se
15 snađem. A nema. Aha.
16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je na stranici koja na vrhu ima
17 brojeve 852, gospodine Neškoviću.
18 G. TIEGER: [simultani prevod]
19 P: Tu doktor Karadžić kaže: "Mi moramo da dokazujemo međunarodnom
20 faktoru da mi ustvari ne držimo nikakvu opsadu oko Sarajeva. U osnovi mi štitimo
21 naše teritorije. I ovde se vidi da je Sarajevo izniklo na srpskoj zemlji kao
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 srpska svojina i kompletno okruženje Sarajevo je srpsko, to su sve srpska sela,
2 srpske varoši, srpska naselja. Ta pitanja ne bismo rešavali," itd.

3 Sljedeći dio transkripta koji bih htio da pogledate je na stranici 8
4 prijevoda na engleski, a to je onaj dio gdje doktor Karadžić govori Eduardu
5 Limonovu.

6 O: Koji je broj u vrhu, oprostite, lakše će... puno ćete mi pomoći?

7 P: Mislim da je to... Samo da provjerim, trenutak.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Limonov se u verziji na engleskom nalazi
9 na stranici gdje piše 856, zadnje tri.

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Verzija na engleskom koju ja gledam nosi
11 broj 859 na vrhu.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pod 859 vidimo da tu Limonov, odmah
13 negdje iznad vrha stranice, kaže da se radio o...

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislim da neće koristiti da pronalazimo za
15 svjedoka srpsku verziju, jer mislim da doktor Karadžić govori na engleskom.
16 Možda bi bilo najbolje da ja jednostavno pročitam taj dio, pa da to bude
17 prevedeno.

18 P: Dakle, ovaj dio transkripta je na stranici 8 prijevoda na engleski:

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 "Turci, čak Muslimani..." Ne, počecu ponovo. "'Turci i čak Muslimani koji
2 su ranije bili Srbi i prešli na islam živelu su vekovima u gradovima, dok su
3 Srbi posedovali svu zemlju i to je bila srpska zemlja.' Pokazuje prema Sarajevu
4 i objašnjava: 'Kada su stigli Turci, mi sad možda pregovaramo o teritoriji, ali
5 ovo je naša zemlja. Mi smo vlasnici ove zemlje. Turci su ovde bili okupatori, a
6 Muslimani su naslednici tih okupatora.' Onda dalje pokazuje na džamije."

7 Gospodine Neškoviću, da li je gospodin Karadžić smatrao da je Sarajevo u
8 suštini srpska zemlja i srpska teritorija?

9 O: Pa, ja mislim da je gospodin Karadžić to politički neodgovorno i
10 netačno, ovaj, iznosio. On je dugo živio u Sarajevu i mogao je znati tačno,
11 ovaj, gde se nalazi čija zemlja. Inače, većina zemlje u Sarajevu je bila
12 državna, zatim je tu bilo zemlje i muslimanske, zatim je tu bilo zemlje i
13 srpske, zatim je bilo puno jevrejske imovine. Takođe, u opštini Novo Sarajevo
14 bilo je puno hrvatske, hrvatske zemlje i sve je to bilo za vrijeme, je li,
15 Kraljevine Jugoslavije kada je bila privatna svojina. Posle komunističke
16 revolucije uglavnom sva ta zemlja je nacionalizovana i prešla u... u... u... u
17 državnu... u državnu zemlju, tako da govoriti za Sarajevo da je ono muslimanska
18 ili hrvatska ili samo srpska zemlja zaista su gluposti, ne odgovaraju
19 jednostavno... ne odgovaraju činjenicama. Tu je bilo zemlje privatne i jednih i
20 drugih i trećih. I osim zemlje, tu je bilo objekata i zgrada koje su bile u
21 vlasništvu i jednih i drugih i trećih, tako da... da je ovo jednostavno netačno. A
22 Karadžić, kao intelektualac koji je živo u Sarajevu, svakako je ove podatke...
23 podatke mogao znati. Mislim da je on to više koristio u... u... u... u politici kao
24 neku demografsku... demagošku parolu, vjerovatno da ostavi utisak na Limova /sic/

25

26

27

28

29

30

1 ili ne znam šta je drugo htio postići. Al' ovo što Karadžić govori nema veze sa
2 činjeničnim stanjem.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, vidim koliko je sati.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, gospodine Tieger.

5 Idemo na pauzu do 11.00h.

6 ... Početak pauze u 10.34h

7 ... Sednica nastavljena u 11.09h

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Izvolite sestiti.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Tieger.

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Pre nego što počnemo, jedna
11 administrativna stvar. Mislim da dokazni predmet 914 treba da dobije novi broj
12 koji će uključiti i transkript i sam video snimak.

13 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Video će biti P914, a transkript će
14 biti P914A.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

16 P: Gospodine Neškoviću, ostaje mi još nekoliko pitanja. Govorićemo
17 uglavnom o događajima u Novom Sarajevu. Kažite mi prvo da li je 1992. godine, a
18 konkretno u drugoj polovini 1992. godine, početkom maja i u junu, da li su
19 Muslimani počeli da napuštaju Novo Sarajevo u velikom broju?

20 O: Prema mojim saznanjima, oni u početku željeli su tu da žive, nisu
21 željeli da napuštaju to područje opštine. I što se tiče odnosa sa Srbima,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 imali su vrlo korektan odnos i Muslimani i Hrvati. Mislim da je u početku bila
2 jedna dobra situacija, kol'ko se to može reći za ratne prilike. Ali po mojim
3 saznanjima, negdje u drugoj polovici 1992. godine, da li je to već tamo možda
4 juli i...ili august, određene grupe su, ovaj, počele da istjeruju... istjeruju
5 Muslimane i da ih proteruju na suprotnu stranu Miljacke. Mislim da je to... Kod
6 Grbavice moramo razlikovati dvije stvari: Grbavicu I, gdje ovaj bio naš krizni
7 štab i gde bilo te neke civilne vlasti, i Grbavicu II, koja je više ličila na
8 Staljingrad i bilo... bila ratno poprište, gde je gore situacija bila mnogo teža.
9 I mislim da su sa Grbavice II počela masovna deportovanja Muslimana preko mosta,
10 to se povezuje za neki ovdje... nisam siguran, pa... pa imam jednu ogradu da li se
11 radilo o nekom 3. bataljonu, čiji je bio komandir nekakav Debelonogić /fon./ sa
12 nadimkom Balijsa, itd. Zatim, bilo je tu niz pojedinačnih razbojnika, pojedinačno
13 ili grupa koji su... koji su vršili protiv zakonite stvari i pljačkanje,
14 maltretiranje, itd., među kojima je bio najpoznatiji jedan monstrum Vlahović, po
15 nadimku Batko. A nakon Grbavice II, i na Grbavici I je bila jedan vrlo kritičan
16 dan. Ja se ne mogu sjetiti da li je to august 1992., ili tako nešto, gde je
17 jedna grupa uniformisanih ljudi, ja ne znam ko su, a nisam se ni ris... ni
18 raspitivao ko su, isterala jedan dio muslimanskog stanovništva iz svojih domova
19 i protjerala na suprotnu stranu. Meni je tada došla Olja Varagić i ona je
20 saznala da se to nešto sprema - ja nisam znao - i rekla je: "Možeš li mi
21 pomoći?" Ja kažem: "Ne mogu, mene ovde niko ništa i ne pita." Al' reko:
22 "Uradićemo ovako, ja ću doći" - reko - "kod tebe u stan." Tamo je već kod nje
23 bio Orhan Džipa, moj kolega sa *Radio-televizije Sarajeva*, u stanu je bilo puno
24
25
26
27
28
29
30

1 Muslimana i iz zgrade, koliko je moglo stati u stan Olje Varagić. Mi smo imali
2 tako jedan plan ako bi neka naoružana grupa došla na stan, onda je bio plan da
3 ja izađem na vrata i kažem: "Eto, ja sam ovdi Srbin, stanujem u ovom stanu,
4 nemojte ovdje ulaziti," itd.

5 Da li bi to upalilo ili ne, ne znam. Ali srećom, na taj stan nisu... nije
6 niko... nije niko ni dolazio. Tako da negde oko, je li, avgusta, možete se
7 govoriti o nekakvom ipak masovnijem i organizovanijem, onaj, proterivanju
8 muslimanskog stanovništva. Što se tiče u vremenu prije augusta, bilo je
9 pojedinačnih... bilo je pojedinačnih i protjerivanja, a bilo je i pojedinačnih
10 zahtjeva određene grupe Muslimana da žele sami da... da odu na drugi stranu, jer
11 im ovdi nije bezbjedno. I onda, bio je jedan veliki broj tajnih razmjena, gdje
12 su Muslimani sa Grbavice išli na onu stranu, a Srbi iz u... Sarajeva na ovu
13 stranu, a to su ustvari radile, uslovno rečeno, kriminalne grupe ili ljudi
14 kojima baš zakon nije... nije draga stvar, jer oni saradnju tokom rata nisu
15 uopšte... uopšte i prekidali. Tako da je i tu bilo puno razmjene na taj način
16 stanovništva.

17 I ja sam razgovarao sa ovako nekim ljudima koji su željeli da odu pošto-
18 poto. Znaete, ljudi kao Sarajlije bili su spremni pretrpjeti i Srbi i Muslimani i
19 glad i neimaštinu i... i ranjavanje i rizik rata, ali ono nisu smjeli... nisu mogli
20 trpjeti poniženje. Recimo, meni je jedan komšija tu, Musliman, rekao: "Ja znam
21 da Srbin ima pušku pa je na liniji, moram i ja nešto raditi. Ja ću uzeti krampu,
22 je li, da kopam rovove ili radim u komunalnom, nije nikakav problem, ja to sve
23 prihvatam. Ali ne mogu da trpim da me tjeraju da ja pjevam četničke pjesme." I u
24 smislu kaže: "Zbog toga bi' ja molio da odem na onu stranu." I onda se on
25 obratio šefu vojne policije Šipčiću Simu, i Simo Šipčić mu je pomogô da ode na
26 onu stranu. To je Simo Šipčić mogao uraditi, jer je rođak Sima Šipčića tada bio

27
28
29
30

1 komandant korpusa Tomo Šipčić, to znači komandovao je korpusom, i bili su
2 rođaci, tako da je on tu mogao to da radi.

3 Tako, u prvoj polovini je bilo tih pojedinačnih, a u negdje drugoj
4 polovini 1992. je bilo već organizovanije. Što se tiče Grbavice I koliko se ja
5 sjećam, nije to trajalo danima, mislim da je to trajalo samo jedan dan, ali
6 mislim da je taj jedan dan zaista bio užasan, ružan i da su se taj dan događale
7 te ružne stvari, protjerivanje ljudi na onu stranu, što je sasvim bilo
8 nepotrebno. Ja moram istaći da rat je teško zaživio u toj gradskoj četvrti i da
9 su Muslimani na Grbavici prema toj srpskoj vlasti i srpskoj vojsci - moram to
10 reći radi istine - bili vrlo korektni, a s druge strane je jedan komandant, koji
11 s... major koji se zvao Petković Dragan, isto takođe bio vrlo korektan prema
12 njima, on je tu stanovao i živio, tako da su ti odnosi i u aprilu i u maju
13 zaista bili dobri, koliko se može reći u ratnim prilikama, i žao mi je što nisu
14 dalje nastavljani.

15 Eto, toliko o... sad-zasad o ovom Vašem pitanju. O nekim drugim aspektima
16 možemo na druga pitanja, da mnogo ne...

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo da sve bude jasno, kad kažete da je
18 Grbavica ličila na - jeste li rekli "Staljingrad" ili "Stari Grad"?

19 SVEDOK: Ne, da je Grbavica II - to je jedno drugo naselje - ličila na
20 Staljingrad. Tu su bila užasna borbena dejstva, naročito snajperski... snajperski
21 rat, da je to zaista ličilo na Staljingrad.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu je. Hvala Vam za to razjašnjenje.

23 G. TIEGER: [simultani prevod]

24 P: Gospodine Neškoviću, pomenuli ste nekog po imenu Batko. Pre svega, da
25 li znate da li je on imao neku zvaničnu funkciju u Vojnoj policiji ili nekom

26

27

28

29

30

1 drugom organu?

2 O: Ne. On je bio jedan naoružan monstrum - razbojnik, patološki tip.
3 Nosio je vojnu uniformu i ništa više od toga. Da li je pripadao paravojnoj
4 jedinici ili je pripadao nekoj regularnoj vojnoj jedinici, ja to zaista... zaista
5 ne znam te... te... te vojne formacije kakve su bile. Uglavnom, nanio je dole veliko
6 zlo. Znae, uz velike napore i Srba i Muslimana, kad napravite jednu povoljnu
7 političku situaciju, onda takav jedan čovjek sa svojim, ovaj, razbojničkim
8 postupcima vrlo brzo to pokvari. Recimo, po danu je dole bila policija, i... i
9 tako dalje. Posle je bila i francuska vojska i bezbjednost je bila prilično
10 dobra. Međutim, problem je bio noć. Noću nema struje, grad veliki, nema nikakvog
11 osvjetljenja, nema kretanja, a same borbene linije nalaze se u gradu. To znači,
12 nema razlike između mjesta gdje stanujete i borbene linije. I onda je on sam ili
13 sa svojim... nekakvim svojim kompanjonima noću upadao u... u stanove i pljačkao i
14 vršio razna nasilja, čak su povezivali razna ubistva sa njim. Ja to znam
15 posredno, nisam to bio... ovaj, očevidac toga.

16 Tako da smo mi, znate, kad ga sretnete na ulici, vi ne znate da li će on
17 vama reći "dobar dan" ili će pucati u vas. Drugo, bio je problem ako bi on
18 nekoga samovoljno priveo, što... što čovjek nije imao vremena da ostane... ostane
19 živ, znate. On nije nekoga, recimo, priveo pa da ga sada drži u pritvoru dan,
20 dva, tri, da bi se stvorila šansa da neko tog čovjek spasi; tu se radilo o
21 minutama. Jednom je priveo mog prijatelja Orhana Đipu zajedno sa psom, i onda je
22 meni došla Olja Vragić i rekla: "Pobogu, da spasimo Đipu." Ja kažem: "Ja tamo ne
23 smijem ući, ubiće mene." Otrčali smo kod Sima Šipčića, ko...komandira Vojne
24
25
26
27
28
29
30

1 policije, i Simo Šipčić je otrčao trkom tamo u neke prostorije Batkove i spasio
2 je Orhana... Orhana Đipu i... i... i psa. Tako da je Simo kod svog tog rođaka Tome
3 Šipčića intervenisao da se odatle Batko ukloni, da se negdje vodi, da se hapsi,
4 da... da ga zatvore, da ga sude. I zaista, događalo se da ga negde odvedu, i tako
5 da Grbavica od njega odahne. Međutim, nakon nekih opet 15-ak, 20 dana, opet ga
6 vrate, opet se odnekuda vrati, pa onda se interveniše da ga opet odvedu, pa ga
7 opet vrate. Pa onda smo se mi još više uplašili jer smo smatrali da Batko nije
8 izolovan slučaj, da on ima nekakvu zaštitu, da on ima nekakve veze, ko će mu ga
9 znati, kad se tu stalno, onaj, stalno vraćao i tep... i terorisao. Mislim da je
10 čak i Biljana Plavšić jednom intervenisala da... da se on odozdo ukloni. Pa ga
11 uklone, pa se vrati. Meni je ostalo nepoznato, ovaj... nepoznato, ustvari, kome je
12 on pripadao i ko je bila grupa... grupa sa njim.

13 Znaće, dešavale su se vrlo tužne stvari. Mi smo čak organizovali i
14 tržnicu usred rata, gdje su seljaci donosili svoje proizvode na tržnicu, a
15 stanovništvo se snabdijevalo robom, i onda kad dođe Batko na tu pijacu, pobjegnu
16 svi prodavači, pobjegnu svi kupci i ostane tržnica prazna dok on bude tu. I onda
17 on tu sam sebi uzima, tako da se radi o jednoj...

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Svedoče, svedoče, molim Vas. Mogu li
19 samo da Vas prekinem na trenutak?

20 SVEDOK: Da.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi tako brzo govorite...

22 SVEDOK: Izvinjavam se.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] ...da je našim beležnicima vrlo teško da
24 Vas prate.

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: Objasnili ste kako je bilo puno incidenata i kako su svi bili
3 zastrašeni. Da li je neko u tom kraju znao za ovog tipa?

4 O: Za njega su znali svi. Za njega je znala i Vojna policija, za njega
5 je znala i civilna policija, za njegov' su znale i... i... i vojska koja je tu bila,
6 on nije bio nepoznata pojava. I niti se on puno... on je to radio i vrlo
7 transparentno - mislim, da me pogrešno i ne razumijete - nije se on puno kr...
8 onaj, krio sa tim... sa tim svo...svojim, ovaj, nedjelima. Tako da je... on je bio
9 dole opštepoznata... opštepoznata pojava i svi su ga se uklanjali, naročito, je
10 li, Muslimani i Hrvati, a i Srbi su od njegov' bježali. Nisu od njega ni Srbi bili
11 sigurni.

12 P: Da li se podrazumevalo da su ipak glavna meta njegovih napada
13 Muslimani i Hrvati?

14 O: Donekle da. Ali glavna meta njegovih napada su bile novac, pljačka. I
15 u prvom redu Muslimani i Hrvati. A uglavnom... uglavnom Muslimani ili ako bi on
16 saznao negdje da postoji neka možda malo uglednija, bogatija porodica, pa bi
17 pretpostavljao da ima tu novca. On je vršio sve vrste nasilja, znate. I... i prema
18 ženama i prema muškarcima, i pljačkanje, i ovaj... s...svaku vrstu nasilja, on je
19 tome... on je tome bio sklon i... i radio je. I meni je samo nejasno kada je odvođen
20 i uklonjen sa tog područja zašto... zašto mu se omogućavao povratak.

21 P: Mislim da ste pomenuli da je bio u uniformi, ali niste bili sigurni
22 da li je pripadnik vojske ili paravojne organizacije. Pitaću Vas o nečemu što
23 ste rekli u aprilu 2004., kad ste davali intervju. Rekli ste, govoreći o Batku,
24 na dnu strane 26: "To je još uvek bila odgovornost Vojne policije i vojnih

25

26

27

28

29

30

1 organa. Batko je bio vojnik, on je bio njihov pripadnik u uniformi sa oružjem i
2 to je bila takođe njihova dužnost."

3 Da li se sad sećate kakvu je uniformu nosio Batko i da li se smatralo da
4 je on pripadnik vojske ili Vojne policije?

5 O: Da, on je nosio vojnu... vojnu uniformu i to su uglavnom, nisu baš bile
6 ni unikatne uniforme, bilo je različitih uniformi. Mislim da je nosio maskirnu
7 vojnu uniformu. Onda se on često presvlačio. Nekad je nosio kapu, nekad... nekad
8 bez kape. Uglavnom, to je bila neka vrsta vojne uniforme, u vojnoj policiji ne.
9 Vojne uniformi sa različitim odjevnim predmetima, bez... bez čina, bez... bez oznake
10 jedinice i... ili nečeg slično. Jednostavno, jedan naoružan čovjek u vojnoj... u
11 vojnoj uniformi, bez nekih drugih oznaka, bilo čina, bilo pripadnosti nekoj
12 jedinici. Al' ono koliko je takođe meni poznato da on nije učestvovao u nekim
13 pravim borbenim dejstvima na... na linijama, u smislu tamo gde su bili pravi
14 vojnici i gde su se borili. On je uglavnom muvao se u... u pozadini, iza linija i...
15 i radio to što je radio. Znam da malo je, mislim, očevidaca o tome, ali postoje
16 neka posredna saznanja da je on odgovoran za nestanak jednoga uglednog
17 ginekologa Mira Kundurevića. Mislim da je vršio nasilje i prema njegovoj
18 supruzi. Supruga gos... Kundurevićeva je preživela i... i... i ona se nalazi negde u
19 inostranstvu i svakako ona o tom događaju između Batka, nje i njenog muža zna...
20 zna... zna cijelu istinu. Ovo što ja znam, to su onako kafanske priče, posredna...
21 posredna saznanja, ali mislim da ta gospođa o tome znam cijelu istinu.

22 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, samo trenutak, časni Sude.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 [Tužilaštvo se savetuje]

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudija Hanoteau želi postaviti jedno
3 pitanje.

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Moje pitanje se tiče jedne druge teme,
5 tako da ako Vijeće želi postaviti neko pitanje, izvolite.

6 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine, u tom periodu o kojem Vi
7 govorite Vi ste bili na odgovornom položaju u civilnim vlastima.

8 SVEDOK: Da. Tu da dam jedan precizan odgovor. Ja sam postao predsjednik
9 kriznog štaba negdje oko 10., je li, aprila. Međutim, to je bilo samo za
10 područje Vraca, pošto je tada područje Grbavice jedno mjesec dana bilo ničija
11 zemlja. Nije bilo pod kontrolom niti Srba, niti Muslimana. Tako da krizni štab u
12 vremenu od 10. aprila, do negdje 10., otprilike, maja je samo figurirao na
13 Vracama u mjesnoj zajednici. A s... kada je Grbavica I stavljena pod kontrolu
14 srpskih snaga, tada je krizni štab dole prešao u prostoriju, ovaj, "MIS". I
15 sada, što se Batka tiče, on je bio odmah na početku prisutan. Međutim, zločine
16 ko...koje je on radio i u vezi ov...ovo...ovoga Mira Kundurevića i drugih ljudi,
17 mislim da je to nešto bilo kasnije jer... da je to bilo negdje oko tako juna, pa
18 onda jula, itd. Jer u aprilu mjesecu... u aprilu mjesecu za vrijeme trajanja
19 sukoba još uvijek nije bio potpuni rat. Ljudi su išli na posao sa Vraca na drugu
20 stranu. Zatim, čak i u maju ljudi su prelazili sa jedne na drugu stranu, tako da
21 nije još taj rat bio potpuno inteziviran. A sam Batko, kad se je već dole sišlo
22 na Grbavicu, to znači negdje tamo počev od maja do... do juna, on je... on je, kako
23 je vrijeme više odmicalo, ovaj, ta nedjela radio sve više i više.

24

25

26

27

28

29

30

1 Mi smo... ja sam bio na poziciji predsjednika kriznog štaba negdje do 5.
2 juna. Mi nismo imali lična saznanja o njegovim, je li, zločinima, ali imali smo
3 posredna. Jer sve žalili su se Muslimani da se boje Batka, da ih zastrašuje, da...
4 da je opasan. I mis... jedino što sam ja mogao učiniti, ja sam molio Sima -

5 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] U tom kriznom štabu u kojem ste Vi
6 bili predsjednik, da li je tamo bilo i predstavnika vojnih vlasti koji su bili
7 onda članovi kriznog štaba?

8 SVEDOK: Formalno da. Bio je predstavnik Teritorijalne odbrane; međutim,
9 njegovo je prisustvo tu bilo jednosmjerno i on bi dolazio tu -

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Govorim o vojsci, govorim o vojci.
11 Samo me to zanima.

12 SVEDOK: Ne, ne. Ne, ne. Armija, kao vojska, ne. Ali prije stvaranja
13 vojske bila je Teritorijalna odbrana i bio je predstavnik Teritorijalne odbrane
14 koji je stalno tražio od nas, onaj, hranu i vojničke plate, hranu, i tako. Ali
15 predstavnik vojske - ne.

16 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine svjedoče, zamolit ću Vas,
17 kao prvo, da malo sporije govorite. To malo stvara poteškoće zbog zapisnika.

18 Međutim, moje pitanje je sljedeće. Vi ste, dakle, bili čovjek koji je

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bio na odgovornom položaju u civilnim vlastima. Da li ste imali priliku da se
2 sastanete sa najviše rangiranim ljudima u hijerarhiji republike, dakle, nakon
3 takvih nedjela koja je, recimo, izvršio taj Batko. Kakva je bila Vaša reakcija
4 na to? Da li ste stupili u kontakt s nekim na višoj razini? Da li ste
5 obavijestili ljude o tome šta se zbiva, kada ja on bio pušten nakon što je bio
6 pritvoren? Prvo, da li ste uložili nekakav prigovor na to, kao građanin? Da li
7 ste izvršili ono što je zapravo bila Vaša odgovornost? U jednoj ranijoj rečenici
8 tokom iskaza Vi ste govorili o zločinima koji su počinjeni na Grbavici II, i
9 rekli ste da se ne možete sjetiti točno da li je to bilo u augustu 1992., ali da
10 je tom prilikom jedna grupa ljudi u uniformama izvršila razne zločine. Zatim ste
11 još dodali da je: "Ta grupa uniformisanih lica - ne znam o kome se radi, niti
12 sam pokušao saznati o kome se radi."

13 Dakle, ono što mene zanima: zbog čega kada ste bili suočeni s tim
14 brojnim zločinima koje je počinio gospodin Batko, kao i neki drugi ljudi, zbog
15 čega niste donijeli odluku da na neki način obavijestite odgovarajuće vlasti,
16 kako bi od njih zatražili da to na neki način spriječe? Hvala Vam.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Samo jedno razjašnjenje, prije nego što
18 svjedok odgovori. U ovom pasusu koji je sudija Hanoteau pročitao, tu je bio
19 cijeli niz pitanja uključen, pa se pitam da li bi se to moglo malo razjasniti i
20 meni i svjedoku? Ovo posljednje pitanje, da li je samo to zapravo ono što sudija
21 Hanoteau želi čuti, a da su sve ove druge stvari bile samo na neki način uvod u

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 to ili se od svjedoka traži da odgovori na sva ta pitanja?

2 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Svjedok bi trebao odgovoriti na
3 sljedeće pitanje: Kako on objašnjava činjenicu da, kada je bio suočen sa
4 nedjelima koje je su vršili taj Batko, kao i neki drugi ljudi, kako to da on
5 nije odlučio - svjedok, pritom mislim - da obavijesti najviše civilne ili vojne
6 vlasti, a posebno uzevši u obzir da je on i bio u prilici da stupi u kontakt, na
7 temelju toga što je bio na određenom položaju?

8 SVEDOK: Da. Što se mene lično tiče, ja sam obavijestio šefa Vojne
9 policije, zato što smo se lično poznavali - gospodina Šipčića. Visoke vlasti na
10 Palama nisam obeve...obavještavao, jer sam smatrao da tu postoji civilna policija,
11 da postoji Državna bezbjednost, da postoji Vojna policija, da postoje vojne
12 strukture i da su one dužne da rješavaju pitanja Batka i svih drugih zločina u...
13 u vezi Batka. Ja sam smatrao da će, ovaj, vojne ove strukture i policija po
14 svojoj službenoj dužnosti, naročito Sektor državne bezbjednosti, baviti se tim
15 pitanjem, jer je to pitanje direktno u njihovoj nadležnosti.

16 Što se tiče same građanske, onaj, obaveze da se na... na sjednicu kriznoga
17 štaba postavi pitanje Batka ili da se Batku otvoreno suprotstavimo, to mi nismo
18 smjeli u...učiniti jer bi izgubili živote. Jer osim i ostalih obaveza, mi smo
19 imali obavezu da sačuvamo i vlastite živote i vlastitih porodica.

20 Ja sam samo poslao jedan izvještaj na Pale i tu sam se ogradio od
21 policije i vojske i rekao da ja sa njima nemam nikakve veze i da se poseban
22 izvještaj trada... Radovan treba tražiti poseban izvještaj od policije i vojske.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Zašto se ja tu kao građanin nisam tu više angažovao? Zato što sam smatrao da to
2 treba da radi redovna policija koja je bila tu, redovna Vojna policija, organi
3 državne bezbjednosti i vojna jedinica čiji je Batko... čiji je Batko član. Dakako
4 da se ja nisam slagao sa... sa time što je... što je Batko, ovaj, činio. Međutim, da
5 sam ja otvorenije kao čovjek suprotstavio se Batku, mogao sam izgubiti svoj
6 život.

7 U prilog tome čuli ste či...činjenicu da ja najviše rukovodstvo na Palama
8 o Batku obavijestila Biljana Plavšić, pa to nije rezultiralo nekim... nekim
9 rezultatom. To znači da civilni organi ne mogu da spriječe zločine ukoliko nisu
10 direktno nadređeni vojnim i policijskim organima. Da je sada, da sam ja bio
11 komandant koji je nadređen i policiji i vojnim jedinicama, kao šef kriznog
12 štaba, onda bi moja direktna odgovornost tu bila zašto nisam to preduzeo.
13 Međutim, ja ni policiji ni vojsci nisam bio nadređen imo... nit' sam imô kontakt,
14 a kapacitet kriznog štaba je bilo samo da nešto, onaj, obrati se policiji il'
15 obrati se vojsci. Ono što se ja nisam obraćao na... na... na Pale, smatrao sam to
16 potpuno nepotrebnim - zašto bi ja taj zločin prijavljivô na Palama državnom
17 vrhu, kad... kad je djelotvornije da ga ja prijavim šefu Vojne policije koji je tu
18 na terenu, na samome mjestu događaja, pa da on poduzima mjere?

19 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] U svom odgovoru ste rekli da ste
20 poslali nekakav izvještaj na Pale. Rekli ste, ako sam dobro shvatio, da ste

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 poslali izvještaj Vojnoj policiji i da ste rekli da s njima nemate nikakve veze.

2 Dakle, Vi jeste, zapravo poslali izvještaj na Pale u vezi sa incidentima
3 u koje je bio uključen bio Batko?

4 SVEDOK: Ja sam poslao izvještaj 5. juna. U tome izvještaju ja decidno
5 nisam navodio Batka, naveo sam samo određene pljačke, ali sam naglasio da iz
6 sektora policijskoga rada i vojnoga rada sa tim nemam ništa, pa obavještavam
7 predsjednika da se izvoli kod policije i vojske obavijestiti o vojnim i
8 policijskim pitanjima, a ne zato što... što -

9 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ja se izvinjavam što Vas prekidam,
10 gospodine. Dakle, ako ste Vi dostavili izvještaj na Pale o pljački privatne
11 imovine, onda mi recite da li ste podnosili izvještaj kada je dolazilo do
12 ubojstava nad civilima, da li ste slali izvještaj, dakle, ubojstvima, a
13 pretpostavljam da ste Vi nekima možda bili i očevidac.

14 SVEDOK: Očevidac ubojstava nisam bio, a izvještaj o ubojstvima nisam
15 slao jer sam smatrao da je to posao policije i vojske kojima mi, kao krizni
16 štab, civilni organ, ne treba da se bavimo jer mi nismo bili nadređeni policiji
17 i vojsci na području Grbavice. Tako da izvještaj o ubojstvima nisam znao /sic/.

18 A s druge strane, da bih ja poslao izvještaj o ubojstvima na Pale, onda
19 bi trebala, recimo, policija i vojska prethodno da pos... meni podnese detaljan
20 izvještaj koja su se ubojstva desila, šta se desilo, ko je ubijen, ko je izvršio

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ubojstva. To znači, ja bih morao imati ulazne podatke da bih mogao poslati
2 izvještaj. Međutim, ja nisam nikada niti tražio, niti dobivao te ulazne podatke
3 nit' od policije, niti od... niti od vojske, da bih mogao poslati a... poslati
4 izvještaj na Pale.

5 A opet ponavljam, smatrao sam to prevashodnom zakonskom obavezom Službe
6 državne bezbjednosti, civilne policije, Vojne policije i vojne komande.

7 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Tieger.

9 G. TIEGER: [simultani prevod]

10 P: Gospodine Neškoviću, ja sam Vam želio postaviti jedno pitanje o tom
11 izvještaju od 5. juna 1992. godine. To se može pronaći u tabulatoru broj 23, ako
12 se sjećate. Konkretno, zamolit ću Vas da pogledate točku 6, "Odnos prema
13 Muslimanima i Hrvatima".

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, na 3. stranici verzije na B/H/S-u.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

16 P: Tu stoji: "Održavaju se česti skupovi građana svih nacija, naročito
17 na Grbavici. I javno mi nastupamo vrlo korektno, pri čemu za svaki ulaz biramo
18 šefa ulaza koji odgovara za stanje u svom ulazu i za sve podatke o stanarima.
19 Tajno, putem policije, ljudi koji su vojnički dejstvovali prema nama idu
20 uobičajenim policijskim postupkom."

21 Kao prvo, odakle je djelovala policija koja je bila zadužena za područje
22 Novog Sarajeva?

23 O: Ona je imala... u prvoj fazi aprila je bila na Vracama, u prostoriji

24

25

26

27

28

29

30

1 mjesne zajednice. A nakon stavljanja Grbavice pod kontrolu srpskih snaga, bila
2 je u Zagrebačkoj ulici, odmah blizu sjedišta... sjedišta civilnih organa, u
3 jednome obdaništu. I tu je bila... znači, bila je dole na... na... na licu mjesta, kod
4 Zagrebačke ulice. To je bila policijska stanica za Novo Sarajevo.

5 P: Već ste spomenuli gospodina Mandića. Da li je neko od najviše
6 rangiranih funkcionara policije bio smješten u širem području Novog Sarajeva?
7 Dakle, ili u samoj opštini ili u okolini u kojoj je djelovala i za koju je bila
8 zadužena policija Novog Sarajeva?

9 O: Mislim da je u objektu na Vracama, objektu Policijske akademije, u
10 prvo vrijeme bilo smješteno čak ministarstvo MUP-a, kompletno ministarstvo, i tu
11 je često boravio ministar unutrašnjih poslova Mićo Stanišić. Sad ja ne znam -
12 oni... oni su bili zatvoreni sa ogradama i stražarima - sad ja ne znam koliko su
13 oni tu često boravili, kol...koliko su oni to dugo boravili. Ali uglavnom, bilo je
14 to mjesto na Vracama u policijskoj školi gdje je bilo smješteno ministarstvo
15 MUP-a, da li u cjelini, da li povremeno, da li dijelom, i tu je često bio
16 ministar MUP-a Mićo Stanišić.

17 P: Da li znate tko je bio Milenko Karišik?

18 O: Da.

19 P: Recite tko je on bio.

20 O: On je bio komandant specijalne policijske jedinice.

21 P: Da li je on također bio u Vašem području?

22 O: On je bio, mislim, vrlo kratko. Ja sam ga upoznao za vrijeme borbi
23 oko škole policijske na Vracama i mislim da on tu nije... nije bio dugo, ili ja
24 bar ne znam da li je možda negdi privatno bio okolo. Po mom sjećanju, on je bio

25

26

27

28

29

30

1 vrlo kratko da... odmah nakon borbenih dejstava, nekol'ko dna kasnije, mislim da
2 je on, ovaj, napustio, ali možda je dolazio povremeno. Znade, bude na Palama, pa
3 onda tu dođe sa Stanišićem, pa se vrati. Tako da je to bila komunikacija Pale...
4 Pale - Vraca; nekad ih tu ima, nekad nema. Ali mislim da Karišik posle borbi za
5 tu školu je otišao sa tog područja.

6 P: Posljednja rečenica u točki 6 iz ovog izvještaja od 5. juna kaže:
7 "Tajno, putem policije, ljudi koji su vojnički dejstvovali prema nama idu
8 uobičajenim policijskim postupkom."

9 Recite koji je to bio uobičajeni policijski postupak koji je policija
10 koristila u odnosu na Muslimane i Hrvate.

11 O: To je značilo, ovaj, ukoliko... pošto su svi Muslimani pozvani da
12 dobrovoljno predaju oružje, i oni su to učinili. A ovaj komandant major Petković
13 je rekao: "Kad ste vi to tako učinili, vojska neće ulaziti u pretres vaših
14 stanova, a na svakom ulazu odredićemo po nekog Muslimana kao šefa ulaza da vodi
15 računa da li svi tu ljudi svaku noć, da li su svi na broju." I mislim da smo mi
16 tu radili neki popis stanovništva. E sada, tu se... ovdje se misli na Muslimane
17 koji nisu htjeli predati oružje, pa su, ovaj, dejstvovali protiv Vojske
18 Republike Srpske, bilo u smislu putem radio-stanica da... da... da... da navode neku
19 vratu, bilo gađanje snajpera. Jer se smatralo da onaj koji ima pušku u ruci i
20 dejstvuje, da više nije građanin nego je vojnik, i onda se smatralo da ko uoči
21 od stanara takvoga čoveka da treba da ode u policiju, misleći na civilnu
22 policiju, i da to prijavi. A da oni to dalje uzimaju, takoga /sic/ čoveka na
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dalji policijski postupak prema nekakvim svojim pravilima. To se na to odnosi.

2 P: A zbog čega se to onda radilo tajno?

3 O: Pa znate, ovaj, i radi bezbjednosti onih koji... koji... koji... koji i
4 prijavljuju, i drugo, i ako je bilo nekih koji su dejstvovali protiv srpske
5 vojske i oni su takođe bili to radili tajno, a i onaj koji bi ih prijavljivao
6 policiji radio je to tajno, da se ne zna ko ga je... ko ga je prijavio, da ne bi
7 možda posle imao nekakve posledice, itd. Uglavnom, obaveza je bila da se prijavi
8 civilnoj policiji ako se dođe do takvoga saz...saznanja i da onda civilna policija
9 takvog čoveka, je li, uhapsi, privede i onda da ide na dalji postupak,
10 policijski postupak.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Samo trenutak, molim Vas.

12 [Tužilaštvo se savetuje]

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, gospodine Neškoviću, ovime je
14 završeno moje glavno ispitivanje.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Tieger.

16 Prije nego što predam riječ Obrani za unakrsno ispitivanje, s obzirom da
17 imamo ovaj dokument pred nama, želio bih postaviti još jedno pitanje svjedoku.

18 U paragrafu 8 ovog Vašeg izvještaja stoji: "Zbrinjavanje boraca sa
19 strane". I onda citiram: "One borce koji su u regularnim jedinicama smještamo,"
20 itd.

21 O kojim ste borcima ovdje konkretno govorili kada ste sastavljali ovaj
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izvještaj?

2 SVEDOK: Pa, tu se misli na ljude koji su došli sa druge strane Miljacke,
3 iz drugoga dijela grada, koji je bio pod... pod muslimanskom kontrolom. Zatim...
4 zatim se misli na borce koji su posle napustili region Pofalića, kada su
5 Pofalići takođe došli pod kontrolu muslimanske vojske. To znači, misli se na
6 borce iz Sarajeva, koji nisu tu sa Grbavice, nego ili su došli, ovaj, iz drugih
7 mjesnih zajednica Pofalića, Velešića, centralnih dijelova... dijelova grada ili...
8 ili, ovaj, tu možda iz nekih sela okolnih, i tako. Uglavnom, radi se o... o... o
9 domaćim srpskim... srpskim borcima.

10 Koliko ja znam, tada, nekakvih strana...stranaca tu nije bilo. A jedan dio
11 Muslimana je napustio i dobrovoljno, naročito na Vracama, i taj jedan kvart
12 stambeni i onda smo mi privremeno te borce s... neko je imao porodicu, neko nije,
13 smještali u te stanove, normalno privremeno, nismo... nismo, ovaj, ne trajno. I na
14 neki način, oni su te stanove sačuvali svojim korištenjem od pljačke; inače, da
15 su stanovi ostali onako sami, da nije niko useljen, oni bi bili predmet
16 uništavanja, predmet pljačke. Ja mislim da smo tu napravili jednu korisnu stvar
17 i da smo sačuvali taj... taj... te stanove i... a i da smo smjestili... smjestili ove
18 ljude.

19 Bilo je... jako je bilo puno sa muslimanske strane ljudi koji su ili
20 razmjenjivani, ili su oslobođani, ili su za novac otuda prelazili, ili su otuda
21 bježali, i tako dalje. Uglavnom, morate znati da su naše linije fronta bile
22 negdje 5 metara, negdje 10 metara, negdje 20 metara. I čak je jedna linija
23 fronta bila i 50 santimetara, bio je samo jedan zid. Tako ja... na... na te borce se
24 misli i oni su uglavnom smještani, mislim, više u re... u rejonu Vraca.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam. Odgovorili ste na moje
26
27
28
29
30

1 Pa znate, nije ni postojala nekakve druga stranke u koju ste se više mogli
2 upisati. Imali ste SDA - muslimansku stranku, HDZ - hrvatsku stranku, imali ste
3 Ante Markovića stranku i stranku SDP koje su propadale, tako da je... da ja kao...
4 kao Srbin, sasvim je meni to bilo prirodno i normalno da se upišem u tu stranku,
5 pogotovo što je imala odrednicu "demokratska" u svo... u svojoj prvoj riječi.

6 P: Znači, Vaša lična naklonost poklopila se sa činjenicom da se Vaša
7 partija priključivala SDS-u, tako da je, zapravo, to bio očigledan izbor da se i
8 Vi priključite SDS-u?

9 O: Da.

10 P: Da li ste Vi bili politički aktivni, osim što ste bili formalno član
11 političke partije, u periodu do jula 1990?

12 O: Ne.

13 P: Niste imali nekakve posebne dužnosti ili nikakve radne ili zvanične
14 dužnosti ni u kakvoj partiji?

15 O: Ne, ne.

16 P: Znači, slažete se. Tako stoje stvari?

17 O: Da, osim ako tu ne uključimo da sam ja imô nekakvih aktivnosti oko
18 Demokratske stranke slobode sa grupom ljudi; međutim, to nisu nikakve bile
19 dužnosti. Nisam imao do jula nikada nikakve političke partijske dužnosti.

20 P: Da li ste imali nekakvu zvaničnu poziciju u toj partiji, Demokratskoj
21 partiji slobode, ili da li ste nekad uopšte, u bilo koje vreme, imali neki
22 položaj?

23 O: Pa, ja sam bio tu kao neka vrsta potpredsjednika. A gospodin Žugić sa
24 Sokoca, on je tu bio predsjednik i mi smo se zadržali na nivou inicijativnog

25

26

27

28

29

30

1 odbora, bili smo registrovani, hteli smo održati u Sarajevu jednu osnivačku
2 skupštinu, u "Skenderiji", međutim zbog malog odziva građana ta je skupština
3 propala. Ali smo u Mostaru bili, kao jedna manja partija, skromna partija,
4 uredno registrovani. Na čelu te partije mislim da je bio Žugić, zaboravio sam
5 ime, sa Sokoca. Uticajni član je bila Božana Radović iz Nevesinja, tu je bio još
6 Gordan Milinić, koji je sada neki diplomatski predstavnik BiH i... i tako nekoliko
7 još ljudi.

8 P: Gospodine Neškoviću, možda bismo mogli malo brže da napredujemo
9 ukoliko odolite iskušenju da nam dajete mnogo više detalja nego što zahteva
10 odgovor na pitanje. Onda bismo mogli brže da idemo sa ovim pitanjima.

11 Kad kažete da ste bili neka vrsta potpredsednika, to znači da ste bili
12 potpredsednik, tačka. Je li tako?

13 O: Pa, ja jesam tu bio potpredsednik te partije. Međutim u... u... na
14 osnivačkoj skupštini, gdje je trebalo zvanično izabrati predsjednika i
15 potpredsjednika, do toga nije došlo jer je skup propao. I zbog toga se onda ta i
16 partija priključila Srpskoj demokratskoj stranci jer je bilo očigledno da ona
17 sama ne može da se... da se ustanovi.

18 P: Pokušavam samo da shvatim. Kakve god falinke postojale u tim
19 formalnim odnosima, Vi ste ustvari bili potpredsednik, a niste bili jedan od
20 nekoliko potpredsednika. Bili ste potpredsednik te prethodne partije?

21 O: Da, mada ta partija nije imala nikakvu aktivnost. Mislim da čak nije
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 imala nikakvu izjavu u javnosti, bila je još uvijek u inicijativnom... tek
2 registrovana i tek u nekom početnom, inicijativnom... Nije imala ta partija
3 nikakvu aktivnost, uključujući ni izjavu za štampu ni bilo što drugo. Tako da se
4 za nju malo i zna, skoro i ne zna.

5 P: Idemo dalje, gospodine Nešković. Održali ste govor na Palama 10.
6 augusta 1990. godine i među ostalima bio je prisutan i doktor Karadžić kad ste
7 Vi držali taj govor. Je li tako?

8 O: Da.

9 P: Da li ste držali taj govor u nekom zvaničnom svojstvu ili ste se
10 jednostavno javili za reč kao bilo ko?

11 O: Ja sam držao govor u ime Opštinskoga odbora Srpske demokratske
12 stranke Pale. Dan prije ja sam otišao na sastanak tog Opštinskog odbora i nisam
13 imao uopšte nameru da držim govor, pa su me zamolili da li bih ja, eto, imao
14 nekakvih teza kako bi sutra trebalo da izgleda to. Ja sam istakao nekoliko teza.
15 Onda su oni rekli: "Pa te su teze dobre, da li biste Vi taj govor održali?" i ja
16 sam taj govor održao. Između ostalog, bilo je još ljudi koji su održali govor, i
17 to je tačno, to je 10. august na fudbalskom stadionu na Palama.

18 P: Da li su stvari stajale ovako: Vaši lokalni kolege su smatrali da će
19 biti dobro ako Vi održite govor i tu izložite neke stvari, a doktoru Karadžiću
20 se svidelo to što je od Vas čuo?

21 O: Pa, da li se Karadžiću to svidelo ili ne, ne znam. Ali ovaj prvi bio
22 je tačan. Lokalne kolege su smatrale da bi bilo vrlo korisno da ja... da ja
23 govorim, što sam ja i učinio.

24 P: Doktor Karadžić je čuo šta ste Vi rekli i vrlo brzo zatim Vam je
25
26
27
28
29
30

1 prišao i pozvao Vas je da uzmete aktivnog učešća u SDS-u. Tako se to desilo, je
2 li tako?

3 O: Da.

4 P: Gospodine Neškoviću, možemo li da se složimo da je doktoru Karadžiću
5 moralo da se svidi bar nešto od onoga što ste Vi rekli u tom govoru?

6 O: Doktor Karadžić mene nije pozvao zbog... zbog govora. Mene je doktor
7 Karadžić pozvao iz drugog razloga, zbog profesije kojom sam se ja bavio u Radio-
8 televiziji Sarajevo, kao analitičar javnog mnijenja, kao čovjek koji se dobro
9 razumije u izborne kampanje, u izbore, i to su bili razlozi zbog kojeg je on
10 mene pozvao, a ne sam govor. Moj govor je bio kao i govor ostalih ljudi, kakvi
11 su tada bili govori, znate. Svi su govorili protiv komunista, za novu
12 demokratiju, i tako. Svi su govori bili slični kao jaje jajetu. Mene je doktor
13 Karadžić iz drugih razloga pozvao kao čoveka koji bi mogao puno da pomogne oko
14 izborne... izborne kampanje, pošto je to njemu bilo, s obzirom na njegovu
15 profesiju, vrlo... vrlo nepoznato.

16 P: To što ste Vi rekli, to je stranica 12 jučerašnjeg transkripta, red
17 3: "Ali posle mog govora 10. augusta na Palama, Radovan me je pitao da li bih
18 hteo da preuzmem posao analitičara u SDS-u."

19 To ste rekli juče. Da li je doktor Karadžić nagovestio kakvi bi to mogli
20 biti analitički poslovi?

21 O: Da, on je mene... Da. Analitički poslovi u vezi analiza statuta opština
22 koji se menjaju; analiza izbornoga zakona; analiza svih izbornih elemenata koji
23 na izbore utiču; analiza medija prilikom izbora; inače analiza djelovanja. To
24 znači ukupna analiza kada je riječ... kada je riječ o izborima i on je to i

25

26

27

28

29

30

1 precizirao i... i ja sam onda pristao... pristao da to radim, jer to mi je malo bilo
2 i zanimljivo i izazov, jer mi je bilo struci vrlo blisko.

3 P: Da li Vam je doktor Karadžić jasno stavio do znanja povodom tog
4 govora i tom prilikom 10. augusta da će u Vaše dužnosti spadati i prisustvovanje
5 sastancima Glavnog odbora SDS-a ili čak podnošenje izveštaja tom odboru?

6 O: On to meni nije stavio u dužnost, ali je on mene dopisao na spisak
7 Glavnog odbora, ne kao člana Glavnoga odbora nego kao čoveka koji bi trebao
8 prisustvovati sjednicama Glavnog odbora koje su se održavale u hotelu "Srbija"
9 na Ilidži, što sam ja i činio. I uzimao sam vrlo aktivno učešće u raspravama na
10 tom Glavnom odboru vezano za izbornu... izbornu kampanju jer je to bila centralna
11 tema svih sjednica i ja sam tu bilo vrlo... vrlo aktivan i redovan na tim
12 sastancima i radio sam... radio sam taj posao koliko sam znao i umio.

13 P: Da li Vaše prisustvo na sastancima Glavnog odbora počelo manje-više
14 odmah posle tog poziva doktora Karadžića da se aktivno uključite?

15 O: Da. Da.

16 P: Ima li nekog pismenog traga, zapisa tog govora koji ste držali 10.
17 augusta 1990. na Palama?

18 O: Pa nema. Možda jedino ja sjećam se dijelova toga šta sam rekao, a
19 pismenog zapisa ja nemam, ne znam da li ga neko drugi ima.

20 P: Da li je na tom sastanku bilo dozvoljeno štampi da prisustvuje?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. To je bilo sastanak na otvorenom, na fudbalskom stadionu. Znači,
2 potpuno otvoreno, mogao je prisustvovati ko god hoće.

3 P: Sećate li se da li je bilo nekih novinskih izveštaja o Vašem govoru?

4 O: Pa, ne, ne sjećam se. Mislim da je u novinskim izvještajima bilo da
5 je dana toga i toga na Palama održan oš... opštinski odbor, jer u to vrijeme su ti
6 odbori nicali kao pečurke poslije kiše, tako da su po dva opštinska odbora
7 osnovana za jedan dan i... i tako da je za dva-tri mjeseca osnovano blizu 70-80
8 odbora. Tako da osnivanje jednog opštinskog odbora je već bila, takoreći, tekuća
9 informacija koja se dešavala svaki dan. Obično bi štampa prenijela govor
10 Karadžića, kao tu važne ličnosti, dok ostali govornici mislim da ne.

11 P: Vi ste nam govorili tokom svog svedočenja o Vašim posetama - strana
12 19, to govorim za druge ne za Vas, gospodine Neškoviću, strana 19 jučerašnjeg
13 transkripta - da li su Vaše posete opštinskim sastancima počele izvesno vreme
14 pošto ste izabrani za zamenika predsednika Izvršnog odbora krajem jula 1991?

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Izvinjavam se, ja imam drukčiju paginaciju
16 transkripta, tako da će nam trebati vremena da to nađemo.

17 G. STEWART: [simultani prevod] U redu. Možete li nam reći kolika je
18 razlika u brojevima strana?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Prvi citat rekli ste da je na strani 12,
2 linija 3, a u mom transkriptu je na strani 11.

3 G. STEWART: [simultani prevod] U redu. Kod mene je strana 19, red 3,
4 počinje rečima: "Ja sam prisustvovao nizu opštinskih sastanaka na
5 najrazličitijim mestima." To može biti onda na strani 18 kod Vas.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Sad ću to da nađem, pokušaću.

7 G. STEWART: [simultani prevod]

8 P: Izvinite, gospodine Neškoviću, moramo da rešimo ovakve tehničke
9 probleme. Vi kažete da ste izabrani za zamenika predsedavajućeg Izvršnog odbora
10 SDS-a 31. jula 1991.

11 O: Da.

12 P: Moje prvo pitanje je sledeće: da li su Vaše posete - kao to ste se Vi
13 izrazili - opštinskim sastancima počele nakon toga?

14 O: Ne. Ne, nego mnogo prije toga.

15 P: U redu. Sad govorim da Vam dam neku činjeničnu osnovu da znate o čemu
16 govorim. To je u mom transkriptu strana 19, red 1. Vi ste rekli: "Ja sam bio
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 neka vrsta partijskog aktiviste koji je putovao unaokolo pokušavajući da reši
2 organizacijsko ili kadrovska pitanja u raznim opštinama. Prisustvovao sam nizu
3 opštinskih sastanaka na najrazličitijim mestima. Znači, ja sam bio partijski
4 aktivista."

5 I kao uvod u ovo pitanje, Vi ste zapravo govorili kako je to izgledalo
6 1993. godine, kada ste počeli da se bavite otprilike istim poslom kao i 1991.
7 Znači, moje pitanje: ta vrsta aktivnosti koju Vi opisujete, putovanje po raznim
8 opštinama, itd., kada je to počelo?

9 O: Bile su dvije vrste aktivnosti. Ovo kako ste objasnili, to je bilo
10 posle 12. jula, ali prije 12. jula ja sam takođe puno putovao po opštinskim
11 odborima SDS-a, al' sam se bavio drugim poslom, bavio sam se, ovaj, izborima u...
12 u SDS-u, jer je Srpska demokratska stranka od proljeća 1991. do jula 1991. imala
13 unutarstranačke izbore i nalazila se u fazi reformisanja, gdje su mjesni odbori
14 postojali osnovni, tako da sam ja to cijelo vrijeme proveo radeći na izborima
15 unutar te stranke. A kada su izbori završeni, onda sam nastavio kao član i
16 potpredsjednik Izvršnog odbora da dalje prisustvujem sastancima stranke i
17 uglavnom rješavam ta rutinska stranačka pitanja. A nažalost, tu su dominirale s...
18 dominirali sukobi frac... frakcijskih grupa, na čemu sam ja najviše i vremena
19 potrošio.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, možda ćete mi dozvoliti ovaj
21 komentar. Na strani 12 jučerašnjeg transkripta pominje se 12. jul kao datum i u
22 1990. i u 1991. I postoji izvesna zabuna između 12. juna i 12. jula. Tako da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 treba vrlo pažljivo da prilazimo tom datumu u ispitivanju ovog svedoka.

2 P: Gospodine Neškoviću, dajte da pokušamo da izbegnemo svaku zabunu o
3 tome koji je datum koje godine. Budite što je moguće konkretniji kad govorite o
4 tome kad ste počeli sa tim obilaskom opština. Kada je to počelo?

5 O: Da najkonkretnije, ne mogu se sjetiti datuma. Izborna aktivnost i
6 obilazak opštine u cilju provođenja izbora trajao je negdi tamo mo... od marta do
7 jula... 12. jula, izborne skupštine. Nakon 12. jula, izborne skupštine, na ne... da...
8 nekoliko dana kasnije izabran je Izvršni odbor. I onda sam ja nastavio obilaziti
9 opštine u svojstvu člana Izvršnog odbora, posle 12. jula, pa sve tamo negde
10 možda do... do... do... do kraja... do kraja te godine ili... ne mogu sad tu biti
11 precizan. Davno je to bilo, znate.

12 P: Gospodine Neškoviću, pre svega, sad mi se čini da je jasno kad
13 pominjete izbore da se ti datumi bez sumnje odnose na 1991. godinu. U tome se
14 slažemo, je li tako?

15 O: Da.

16 P: Radi se samo o tome da ste rekli "nastavio sam da obilazim opštine",
17 a ja sam konkretno hteo da znam kada ste počeli da obilazite opštine. Znači, da
18 li ste išli u te obilaske manje ili više redovno ranije, pre perioda izbornih
19 reformi i onih aktivnosti koje su počele u martu 1991? Ako hoćete, mogu da
20 skratim pitanje, da ga pojednostavim. Da li ste počeli sa obilascima raznih
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 opština pre marta 1991?

2 O: Koliko se ja sjećam da sam pre marta 1991. obišao možda dvije
3 opštine. Bio sam 11. augusta na Sokocu, na osnivanju SDS-a Sokolac, i bio sam,
4 mislim, u Rogatici na osnivanju SDS-a Rogatice. I dalje ne mogu da se sjetim da
5 li sam bilo... bilo gdje bio. Mislim da ne.

6 P: 11. august o kome govorite je 11. august 1990., je li tako?

7 O: Da.

8 P: Da li je Vaš zadatak da obilazite opštine proisticao iz analitičkog
9 posla kojim ste se bavili ispočetka ili je to bio neki odvojeni posao koji Vam
10 je dat u okviru SDS-a?

11 O: Ne. To je bio odvojeni posao. Na Sokocu sam bio kao jedan delegat
12 ispred Pala, da samo pozdravim skup u smislu gosta koji će skup pozdraviti; to
13 sam i učinio. A u Rogatici sam bio u ime... zajedno sa drugim rukovodiocima SDS-a,
14 mislim da je tu bio Danilo Veselinović i još neko, i prisustvovali smo osnivanju
15 opštinskog odbora SDS-a. To znači, to je bila drugačija... drugačija uloga, ne... ne
16 analitička.

17 P: Da uzmemo datum kad ste izabrani za zamenika predsedavajućeg Izvršnog
18 odbora SDS-a. To je, znači, 31. juli 1991. Posle tog datuma, možete li nam reći,
19 najtačnije što možete, koliko ste obilazaka opština napravili u ime SDS-a?
20 Drugih opština u Bosni.

21 O: Sad, žao mi je, zaista ne mogu da Vam odgovorim na to pitanje. Ne bih
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mogao nagađati, nisam vodio evidenciju, a ne mogu... ne mogu sada da se sjetim.
2 Uglavnom, ja sam opštine obilazio ako je bila neka... neka potreba. Nisam ja po
3 opštinama hodao samovoljno kao nekakav turista, itd. Ako je bila neka potreba,
4 išao sam. Zaista, žao mi je, ne mogu da Vam odgovorim na to pitanje jer ne znam.
5 Zaboravio sam, nisam vodio evidenciju i ne mogu precizno nakon 14 godina se
6 prisjetiti i mislim da se to odnosi, dakle, od jula 1991. Dalje, mislim da se
7 tada aktivnost po opštinama -

8 P: Ne, ne, gospodine Neškoviću, molim Vas, pažljivije slušajte moje
9 pitanje. Ja Vas ne pitam o tom periodu. Vi ste rekli da govorimo o periodu od
10 31. jula pa nadalje. Ja sam Vas konkretno pitao o periodu do 31. jula. Molim
11 Vas, uz dužno poštovanje, slušajte pažljivo moja pitanja i dajte nam najbolju
12 moguću procenu za koju ste sposobni. U koliko ste obilazaka opština odlazili do
13 svog imenovanja za zamenika predsedavajućeg Izvršnog odbora SDS-a 31. jula?
14 Koliko ste takvih obilazaka imali pre 31. jula?

15 O: Ja mislim da sam obišao jako puno opština, da... da je malo opština
16 ostalo gde nisam bio. Mislim da nisam samo bio u području Hercegovine, a ostale
17 opštine po Bosni i Hercegovini sam obiš...obišao. Neke i... i više puta, tako da sam
18 imao jako puno obilazaka. Lakše bi mi bilo nabrojati u kojim opštinama nisam
19 bio, nego u kojima jesam. Jako puno sam ja imao obilazaka opština po cijeloj... po
20 cijeloj Bosni i Hercegovini. Jedino nisam išao dole ova... ova Herceg...Hercegovina,
21 Foča, Goražde i Hercegovina, to područje nisam išao. A mislim, ostala područja
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 u be... i zapadna Hercegovina nismo imali /sic/. A ostala područja sam ja obilazio
2 i bio sam skoro u svakome mjestu, a negdje i po više puta.

3 P: Gospodine Nešković, prvo da razrešimo neke vrlo jednostavne brojeve.
4 Možda sam ja pogrešno shvatio, zapravo. Da li je u to vreme bilo 109 opština ili
5 je bio neki drugi broj opština?

6 O: Pa, bilo je 109 sa Neumom, ali mislim da u nekih 10-15 opština SDS
7 nije bila organizovana, kao što je zapadna Hercegovina, gde tamo uopšte nije
8 bilo, je li, ni... ni Srba, nije bilo mogućnosti. Ali mislim da u većini opština,
9 možda nekih 80 ili više opština, SDS je imao svoju organi... imao svoju
10 organizaciju.

11 P: Gospodine Nešković, sad će uskoro pauza. Ali samo da Vam predložim
12 neka osnovna pravila kojih bi trebalo da se pridržavamo. Kad sam Vas ja pitao da
13 mi potvrdite ili da ispravite broj opština koji sam Vam dao, to je bilo sve što
14 sam od Vas tražio. Mogli ste da kažete da se slažete ili da date neki drugi broj
15 i da nastavimo.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, da li je vreme za pauzu?

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zgodan je trenutak, u najmanju ruku, da
18 sada prekinemo ispitivanje svjedoka. I ja imam jednu drugu stvar koju treba da
19 rešimo. Trebat će nam još 5 minuta da to obavimo, ali svedok treba da se vrati
20 otprilike u 12.55h.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dokument u kojem je navedeno jasno šta je uvršteno kao javni dokument, a šta po
2 pečatom.

3 [Pretnosno veće i sekretar se savetuju]

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Umjesto da ponovo pročitam sve ove
5 brojeve, ja ću zamoliti tajnicu da stavi u spis i ovaj dokument koji se dijeli,
6 kako bi strane jasno mogle vidjeti šta je uvršteno pod pečatom, a šta kao javni
7 dokument.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Bilo bi veoma korisno kad bismo to dobili
9 elektronskim putem. Bili bismo zahvalni na tome.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. To je sada ušlo u zapisnik.

11 Sljedeća odluka tiče se dokaznih predmeta vezanih za svjedoka Nielsena.
12 Dokazni predmeti gospodina Nielsena dobili su provizorni broj, privremeni broj,
13 ali još nisu bili uvršteni u spis. Razlog za tu odgodu je bio taj što je
14 Tužilaštvo odlučilo da ne koristi sve dokumente po tabulatorima u tri
15 registratora koji bili predloženi. Gospodin Tieger je u međuvremenu bio na
16 sastanku sa Obranom i iznio razloge zbog čega Tužilaštvo želi da zadrži u spisu
17 32 nekorištena dokumenta. Danas smo obaviješteni da Obrana ne ulaže u prigovor
18 na uvrštavanje tih dokaznih predmeta.

19 Da bi stvari bile razumljivije i jasnije, mi smo pripremili jedan
20 dokument koji će se podijeliti, koji ću sada zamoliti predstavnicu Tajništva da
21 podijeli stranama.

22 Kao što je navedeno u tom podijeljenom materijalu, od 78 dokumenata koji
23 su po tabulatorima u tri registratora dokaznih predmeta koji su privremeno
24 označeni sa oznakom P763.C, neki od tih dokumenata nisu bili ispunjeni, a neki
25 od njih već imaju broj spisa.

26

27

28

29

30

1 Gospodin Tieger je naznačio da Tužilaštvo ne traži uvrštavanje onih
2 dokumenata pod tabulatorima koji su označeni malim (d) u ovom materijalu koji
3 sam sada podijelio. Što se Tužilaštva tiče, međutim, oni traže uvrštavanje 32
4 dokazna predmeta koji su pod malim slovom (a) u ovom dokumentu.

5 Vijeće prihvaća da ti dokazni predmeti predstavljaju bitne referentne
6 dokumente za razumijevanje iskaza Nielsena, ili predstavljaju sažetke,
7 dijagrame, ili su dokumenti koji su implicitno ili eksplicitno bili spomenuti
8 tokom iskaza, ali nisu bili podijeljeni u sudnici.

9 Dakle, ukratko, Vijeće će uvrstiti sljedeće dokazne predmete u spis:

10 P763, to je izvještaj vještaka.

11 A P763.1 je prevod tog izvještaja na B/H/S.

12 P763.A je dodatak tom izvještaju.

13 P763.B je kratka biografija gospodina Nielsena.

14 P763.C označava tri registratora za predočavanje.

15 Oni dokumenti po tabulatorima koji će biti uvršteni u spis se mogu
16 vidjeti u materijalu koji prati ovu odluku.

17 Status svih dokaznih predmeta je da su javni.

18 Ovim je zaključena odluka Vijeća po pitanju dokaznih predmeta vezanih za
19 gospodine Nielsena. Molimo predstavnicu Tajništva da uvrsti u spis materijal
20 koji smo podijelili, kako bi se znalo koji su konkretno dokumenti u spisu, a
21 koji nisu.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Samo jedno praktično pitanje. Ranije sam
2 pogledao razmjenu poruka između gospođe Loukas i gospodina Tiegera i vidim sa su
3 se oni suglasili u vezi sa tim pitanjima. Ja se ne želim petljati u to sretno
4 rješenje. Mogu li samo pitati gospodina Tiegera, da li ovo što je podijeljeno u
5 materijalu, da li se to poklapa sa sporazumom postignutim između gospođe Loukas
6 i njega?

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja nisam provjeravao, ali koliko ja
8 shvaćam, ova odluka je zasnovana na tom *e-mailu*, tako da...

9 G. STEWART: [simultani prevod] Ne, ne. Naravno, ovo je dovoljno. Ja ni
10 ne očekujem da oni pregledaju dokument po dokument, ali ako se općenito
11 poklapaju, onda će to biti u redu.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće je provjerilo, s obzirom da smo
13 mi upoznati sa sadržajem ove poruke.

14 G. STEWART: [simultani prevod] U redu. Onda sam zahvalan i vama.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kad kažem "Vijeće", pritom mislim na
16 naše pravne pomoćnike.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Znam kako te stvari funkcioniraju.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Samo na brzinu, nećemo vam oduzeti puno
2 vremena. Mi smo počeli pripremati se za jedan proces u kojem bi, zapravo,
3 Tužilaštvo dobilo dokumente koje gospodin Krajišnik ima namjeru koristiti kod
4 unakrsnog ispitivanja. Mi još nismo dobili ništa za ovoga svjedoka. Ako već ima
5 neke predstave o tome koje će dokumente koristiti, onda bi bilo dobro da ih
6 koristimo /?vidimo/.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koliko sam ja shvatio, neki dokumenti su
8 već došli od gospodina Krajišnika. Ovo mi daje priliku... Oni dokumenti, naime,
9 koji još nisu uvršteni, čeka se procjena materijala koju dobivamo od gospodina
10 Krajišnika. Prva stvar je da, dakle, jasno identificiramo šta je predočeno, šta
11 je ušlo u spis, šta nije, da li imamo prevode? Dakle, moramo proći kroz sav taj
12 materijal detaljno, kako bismo na kraju mogli donijeti odgovarajuću odluku o
13 uvrštavanju u spis samih dokumenata.

14 G. STEWART: [simultani prevod] U svjetlu reda 8, mislim da treba biti
15 jako pažljiv. To je bilo sve.

16 Ja sam imao namjeru to samo kao šalu napomenuti.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izgleda da ja nisam odmah shvatio da ste
18 to mislili kao šalu u prvom trenutku. Nastavićemo sa radom u 13.00h.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Početak pauze u 12.41h

2 ... Sednica nastavljena u 13.04h

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Stewart.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

6 P: Gospodine Neškoviću, Vi ste nešto ponudili, a ja neću sada tražiti da
7 to i napravite, naime, da nam navedete koje općine niste posjetili tokom tog
8 perioda. Međutim, ipak ću insistirati da mi kažete, prema Vašoj procjeni, koliki
9 je ukupan broj općina koje jeste posjetili do 31.07.1991?

10 O: Pa od marta, je li, 1991. do 31.07.1991. ja sam morao posjetiti
11 najmanje između nekih oko... ja vjerujem, mislim oko 25-30 opština. Izvinjavam se
12 ako nisam tu precizan. Teško mi je na to odgovoriti, bilo ih je puno.

13 P: Ja sam siguran da ni Pretresno vijeće niti ja ne tražimo od Vas da
14 kažete bilo šta osim onoga čega se sjećate.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite samo, ispričajte me samo na
16 trenutak.

17 P: Vi ste na stranicama 60 i 61 današnjeg transkripta, dakle, ono što
18 ste rekli na stranici 61 je bilo: "Mislim da sam posjetio priličan broj općina.
19 Samo nekolicinu ih nisam posjetio."

20 Gospodine Neškoviću, tu matematika baš ne funkcioniše - ima 109 općina,

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 a Vi ste prema Vašoj procjeni posjetili 25, kažete, ili tako nešto. Molim Vas,
2 pokušajte mi dati neku jasniju sliku. Što je točnije, da li ste posjetili većinu
3 općina ili se radilo samo o 25? Molim Vas, čega se sad sjećate, koliko ste
4 općina posjetili tokom tog perioda, što je moguće jasnije da to bude?

5 O: Bilo bi mi lakše da... da ih nabrojim jednu za drugom, tako bi se lakše
6 sjetio.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja malo oklijevam jer bi to
8 moglo duže potrajati.

9 P: Gospodine Neškoviću, da li biste ih mogli stvarno jako brzo u tri-
10 četiri minute sve nabrojati?

11 O: Evo, biću brz. Recimo: Novo Sarajevo, Sokolac, Pale, Rogatica,
12 Konjic, Tuzla, Travnik, Busovača, Brčko, Modriča, Obudovac, mislim da sam čak
13 Doboju, Derventu, Prijedor, Maglaj, Zenicu, mislim da sam išao i u... u... u... i u...
14 Jajce, i tako postoji još... još nekoliko tih opština gde sam ja... gde sam ja bio.

15 P: Da li je obrazac i učestalost tih posjeta tim općinama bio sličan i
16 nakon 31. jula? Dakle, od tog datuma pa do kraja 1991. godine?

17 O: Ne. Do 31. jula to su bile izborne aktivnosti unutar opštinskih
18 organizacija. Znači, izborna pitanja. Nakon 31. jula to su bile sasvim druge
19 aktivnosti, to su bile rutinski rad opštinskih odbora i njihovo funkcionisanje i
20 prevazilaženje pre... frakcija unutar opštinskih odbora. Tako da su malo bile
21 dvije različite vrste rada.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je, dakle, situacija bila ovakva: u prvoj fazi, do 31.07., to
2 se ticalo organizacijskih i strukturalnih pitanja vezanih za izbore?

3 O: Da.

4 P: A u drugoj fazi, nakon završetka sedmog mjeseca, ste zapravo
5 rješavali probleme?

6 O: Da. Funkcionisanje tih opštinskih organizacija u skladu sa statutom
7 koji je usvojen na izbornoj skupštini.

8 P: Ali Vi ste tamo nakon 31.07. odlazili općenito kako biste riješili
9 konkretne probleme koji bi se javili u rečenim općinama. Da li sam u pravu?

10 O: Da, u pravilu, da.

11 P: Da li su često postojali problemi tih sukoba unutra ili kadrovski
12 problemi, ili takve stvari?

13 O: Nažalost, da. Konstantan sukob su bile... bile frakcije, jer su jedni
14 članovi SDS-a bili u vlasti, a drugi članovi SDS-a nisu bili u vlasti. I
15 postojale su frakcije na toj liniji, postojale su frakcije na liniji naselja. To
16 znači, jedan kraj smatra se zapostavljenim. I postojale su frakcije na liniji
17 lobiranja privatnih interesa i na drugim elementima. Ali to je zaista bila jedna
18 karakteristika o... u SDS-u, da su to bili stalno nekakvi... nekakvi sukobi,
19 nekakve... nekakve frakcije i tu se... tu smo se mi mnogo iscrpljivali, a najviše
20 ja. Jer uglavnom drugi ljudi se nisu time bavili, ili u manjem broju. Uglavnom
21 je to bilo meni na teretu i...

22 P: Dakle, Vi ste često odlazili kao posrednik, neko ko ih je mogao
23 pomiriti možda?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ja sam odlazio da riješim problem. Pomirenje i kompromis je bila
2 jedna od opcija. Ukol'ko do nje ne bi moglo doći, onda smo čak pribjegavali
3 raspuštanju opštinskih odbora i biranjem sasvim novoga... novoga opštinskog
4 odbora. Ili je treća mogućnost bila da se oduzme legitimitet i jednoj i drugoj
5 frakciji, pa da se neka uzme centralna, o... treća... treća strana. Uglavnom, bilo
6 je nekoliko načina da možete tamo riješiti problem. Mnogo je toga zavisilo kad
7 vi dođete u opštinu kako se ponašate. Da li njima priđete sa poštovanjem, da li
8 pribavite dobre informacije prethodne, da li realno nastupate. Uglavnom, na
9 terenu ljudi nisu voljeli da vi nastupate kao neki naredbodavac, da se duvate
10 kao nekakva vlast i njima držite pridiku, jer bi vas onda odatle i otjerali.
11 Znači, moralo se je prići analitički, ozbiljno, objektivno, sa poštovanjem i
12 uvažavanjem obadviije strane. Komp...kompromis je bio najčešći oblik.

13 PREVODILAC: Molim Vas, malo usporite.

14 SVEDOK: Izvinjavam se.

15 G. STEWART: [simultani prevod]

16 P: Gospodine, želim Vas sada pitati nešto o onome što ste jučer rekli
17 tokom iskaza, ali da bih to mogao učiniti morat ću Vam dati priličan komad
18 konteksta. Vidjećete da je to sa razlogom.

19 Dakle, cijela stvar počinje na stranici 18 u transkriptu koji ja imam.
20 Tu razgovaraju gospodin Tieger, predsjedavajući Orić, tajnik. Dakle, gospodin
21 Tieger, i onda pitanje počinje sa riječima: "Gospodine Neškoviću, dokument pred
22 Vama, to je dokument Tužilaštva 895" - tako počinje.

23 Dokument je iz februara 1993. Vi ste zatim tu rekli da u februaru 1993.

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 ste nastavili raditi isti posao koji ste radili i 1991. I onda dajete opis
2 prisustvovanja sastancima po skupštinama. Ovaj uvod je bio zbog toga što se u
3 tom tekstu koji sam citirao spominje 1991. i 1993.

4 Dakle, Vas se pitalo da li su Vas smatrali *de facto* članom Izvršnog
5 odbora. Vi ste rekli da: "U principu da." Zatim ste govorili o robnim rezervama.

6 Zatim se javilo pitanje gospodina Ostojića, to je bilo na 20. stranici.
7 Pitanje je bilo da li je gospodin Ostojić u to vrijeme bio ministar
8 informisanja. Vi ste odgovorili: "Ne mogu se točno sjetiti. Mislim da u to
9 vrijeme više nije bio ministar informisanja."

10 Da li se slažete, gospodine Neškoviću, da Vi tada govorite o 1993., kada
11 to kažete?

12 O: Da, to je februar 1993., nakon što je stranka obnovljena. Jer je od
13 juna 1992. do februara 1993. rad stranke bio zabranjen. Pa se stranka 1993. u
14 februaru obnovila i tada je iz...izabran novi Izvršni odbor sa novim predsjednikom
15 Jovom Mijatovićem i tu su bila zaduženja. Mislim da gospodin Ostojić više nije
16 bio član Vlade, jer su novinari nekakvu potpisali protiv njega peticiju, pa su
17 ga iz Vlade istjerali, da da li je on ostao s -

18 PREVODILAC: Molim Vas, samo malo sporije. Hvala.

19 SVEDOK: Da. A da li je gospodin sad Ostojić ostao -

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, morate stvarno usporiti jer
21 prevodioci jednostavno ne mogu pratiti.

22 SVEDOK: Izvinjavam se, časni Sude. Poštovaću to.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod]

2 P: Gospodine Neškoviću, samo da kažem, Vi na više načina pokazujete
3 suradnju, pa možda tako malo i pretjerate zbog toga što želite odgovoriti na sva
4 pitanja što je moguće brže.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda je najbolje da se ograničite na to
6 da stvarno odgovorite samo na ono konkretno što Vas je pitao gospodin Stewart,
7 jer će Vas to na neki način i ograničiti u tome kako brzo govorite.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala časnom Sudu.

9 P: Dakle, Vi ste govorili o gospodinu Ostojiću, govorili ste o 1993. I
10 kažete tamo da je on mogao imati neku ulogu jer je on bio ministar za
11 informisanje u prethodnoj Vladi i da je imao neku vezu sa Vladom. I sad,
12 konačno, moje pitanje. Tu Vi kažete: "Nema smisla, jer su svi kontakti sa Vladom
13 išli preko Karadžića i Krajišnika, kao najviših rukovodilaca."

14 Kao prvo, kada ste nam tu govorili o tome kako je veza s Vladom išla
15 preko Krajišnika i Karadžića, da li ste tada govorili o 1993. ili 1991., ili i o
16 jednoj i o drugoj godini?

17 O: Veza sa Vladom Republike Srpske je uvijek išla preko gospodina
18 Krajišnika i Karadžića, od početka do kraja. U svim godinama i u svim vladama.

19 P: Dakle, Vi govorite tu onda i o 1992?

20 O: Da.

21 P: To jest, da drugačije to postavim. Vaš odgovor se može primijeniti i
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na 1991. i 1992. i na 1993?

2 O: Da.

3 P: U redu. Kao prvo, kada govorimo o vezi sa Vladom, Vi ste - naravno,
4 to sam maloprije spomenuo - pritom naravno mislite na Vladu Republike Srpske?
5 Samo hoću da mi to potvrdite.

6 O: Da. A i... a takođe mislim i na Vladu Bosne i Hercegovine, gde... gdje je
7 bilo osam srpskih ministara.

8 P: Sad ste već odgovorili na moje sljedeće pitanje. Dobro, možemo dalje.
9 Dakle, da se pozabavimo prvo sa tom vezom sa Vladom Bosne i Hercegovine. Dakle,
10 sada govorimo o vezi sa Vladom Bosne i Hercegovine koja se odvijala preko
11 doktora Karadžića i gospodina Krajišnika.

12 Recite na koji se period onda to odnosi.

13 O: To je od negdi, ja mislim, januara 1991., kada se Vlada Bosne i
14 Hercegovine konstituisala, pa sve do... do... do... do negdi tamo februara... sve do
15 tamo decembra 1991., kada se konstituisao poseban srpski Ministarski savjet.

16 P: Dakle, Vi zapravo kažete da su kontakti na najvišoj razini između
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bosanskih Srba i Vlade Bosne i Hercegovine išli preko doktora Karadžića i
2 gospodina Krajišnika?

3 O: Da.

4 P: Dakle, srž onoga što ste govorili - zaboravimo sada gospodina
5 Ostojića, jer je to jedan drugi period, naravno - ali dakle ono što ste nam
6 rekli je...

7 Pozabavimo se sada periodom od sredine 1991. pa nadalje. Poteškoće s
8 kojima se suočila Bosna i Hercegovina, kao i poteškoće s kojima su se suočili
9 bosanski Srbi u toj državi, predstavljale su fundamentalna, važna politička
10 pitanja koja su se ticala raznih naroda u Bosni, zar ne?

11 O: Mislim djelomično da, a djelomično ne.

12 P: Da vidimo oko čega se slažemo. Druga polovina 1991. i 1992. glavno
13 pitanje je bilo kakva će biti budućnost Bosne i Hercegovine, hoće li ona ostati
14 dio Jugoslavije ili će krenuti putem nezavisnosti, kao što su to uradile
15 Hrvatska i Slovenija. Da li se slažemo oko toga?

16 O: Da. To je bilo fundamentalno pitanje, kakva će biti budućnost Bosne i
17 Hercegovine, tj. njen državni status. Ali ima jedan tu dodatni problem što su
18 partijski lideri, u prvom licu Karadžić ili, recimo, Alija Izetbegović, na neki
19 način pretvorili politički sistem Bosne i Hercegovine u partijsku državu, tako
20 da su se ta fundamentalna državna pitanja manje raspravljala u zvaničnim
21 institucijama vlasti, a više se raspravljala u neposrednim razgovorima

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 partijskih lidera i svi ljudi u Bosni i Hercegovini mnogo su očekivali od
2 povoljnog ishoda tih razgovora. Moje lično mišljenje jeste da je osnovni problem
3 kod Bosne i Hercegovine bio što... što su ignorisana ustavna pitanja i što se
4 problemi nisu rješavali na ustavan način, usklađen sa međunarodnim pravom, nego
5 su se rešavala kroz međupartijske dogovore koji nisu donijeli nikakvo rješenje.

6 P: Mi pokušavamo da ovo što brže prođemo, gospodine Neškoviću. Ta su
7 pitanja, dakle, bila toliko bitna da je pokušaj njihovog rješavanja uključivao
8 učešće i nekih veoma visoko rangiranih aktera međunarodne zajednice, zar ne?

9 O: Da. Međutim, moj je utisak da su svi moćni ljudi u Bosni i
10 Hercegovini, uključujući i srpske i hrvatske i muslimanske, ipak nastojali da
11 samostalno stvore neko faktičko stanje, a nisu previše u pomoć pozivali
12 međunarodnu arbitražu, iako je bilo očigledno da se državno pitanje Bosne i
13 Hercegovine ne može riješiti bez međunarodne arbitraže.

14 P: Ljudi koji su bili među najaktivnijima među bosanskim Srbima u tom
15 periodu, u vezi sa odnosima sa predstavnicima i vođama drugih stranaka, kao što
16 je gospodin Izetbegović, te predstavnicima međunarodne zajednice, su bili:
17 doktor Karadžić, gospodin Krajišnik, doktor Koljević. Da li je to tačno?

18 O: I Biljana Plavšić, i jednim dijelom i Aleksa Buha, Vojislav
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Maksimović i Biljana Plavšić.

2 P: Vi lično niste uopšte, nimalo bili uključeni u taj nivo diskusije i
3 pregovora?

4 O: Bio sam na je... Bio sam lično prisutan na jednom takvom sastanku u
5 kabinetu predsjednika Skupštine Krajišnika, u svečanom salonu. To su bili
6 međupartijski razgovori SDS-a i SDA.

7 P: U redu, kad je to bilo?

8 O: Verujte, tu... tu se ne mogu sjetiti. Radi se negdje u 1991. godini,
9 ali zaista se ne mogu sjetiti.

10 P: Nikad niste bili na nekom sastanku gde bi bio neki predstavnik
11 međunarodne zajednice?

12 O: Ne.

13 P: Kad ste obilazili opštine, kao što ste rekli 1991. godine, niste
14 nosili nikakve instrukcije od rukovodstva SDS-a?

15 O: Nekakve posebne instrukcije nisam nosio. Bio mi je dovoljan statut
16 koji je već bio... bio važeći statut i onda sam, istini za volju, ja bio tu
17 prilično samostalan. Imao sam moguć...mogućnost da samostalno nađem način kako da
18 riješim... riješim problem. Nisam nosio nekakve instrukcije u smislu preciznih
19 zadataka.

20 P: Sad govorimo o 1991. godini. Da li ste bilo kad u toku te godine, pre
21 nego što ste otišli u neku opštinu, da li ste ikad seli zajedno sa gospodinom
22 Krajišnikom ili razgovarali telefonom sa gospodinom Krajišnikom, kojom prilikom

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bi Vas on brifovao kako da vodite tu posetu, ili tako nešto?

2 O: Ne. Koliko se ja sećam, Krajišniku u te stranačke aktivnosti nije
3 uopšte bio uključen, ja sam uglavnom razgo... išao sam ili sam razgovarao sa
4 Karadžićem. Ali što se tiče lično moga rada, Krajišnik u samo rutinsko
5 funkcionisanje stranke nije se petljao; on je bio predsjednik Skupštine, imô je
6 tu jednu vrhovnu funkciju i zajedno sa Karadžićem bavio se sasvim drugim
7 ozbiljnijim i većim pitanjima. Onoliko koliko ja znam, on se u sâmo
8 funkcionisanje stranke nije petljao, barem što se mojih aktivnosti tiče, a za
9 druge aktivnosti ne znam.

10 P: Posle neke posete opštini 1991. godine, da li ste ikad telefonirali
11 gospodinu Krajišniku ili se sastali s njim da ga izvestite kako je prošla ta
12 poseta?

13 O: Ne, ja nisam prema njemu imao nikakvu... nikakvu obavezu. Ja sam bio
14 član Izvršnog odbora, gospodin Krajišnik je bio član samo Glavnog odbora. Ja
15 nisam nikakvu obavezu, ni statutarnu ni... niti drugu, da bih izvještavao
16 gospodina Krajišnika o tome. Ja sam podnosio izvještaj Izvršnom odboru ili lično
17 Karadžiću. Mada, kad bih se ja vratio sa terena, pa bih htio podnijeti izvještaj
18 Karadžiću, shvatao sam da je on obaviješten o tome što sam ja radio prije nego
19 što se i vratim.

20 P: Na strani 22 moje verzije transkripta opisali ste strukturu. To je
21 jedan dosta dugačak odgovor koji počinje rečima: "Pa, ako smem da unesem jednu
22 ispravku." Vi odgovarate na jedno dosta dugačko pitanje i onda Vi kažete u

23
24
25
26
27
28
29
30

1 odgovoru: "Ako mogu ovde da unesem jednu ispravku. Prema statutu iz 1991.
2 godine, 12. juli..."

3 Onda kažete, nekoliko redova dalje: "Dva ključna principa su tom
4 prilikom usvojena" - izvinite, samo pokušavam da nađem gde je to. "12. juli
5 1991." To je bila ta prilika. Možete me ispraviti, ako treba, zato što 12. juli
6 se često pominje, što možda nije iznenađujuće.

7 Kažete: "Osnovno telo..." Rekli ste: "Ključni principi su utvrđeni tom
8 prilikom, jedan od njih je bio da je glavna struktura osnovnog tela lokalna
9 zajednica, mesna zajednica ili mesni komitet, a ne opštinski organ. Tako da će
10 to počinjati od najniže stepenice."

11 I onda kažete u sledećem pasusu: "Osnovni deo partijske strukture je
12 bio taj mesni komitet. Znači, to je bilo najvažnije telo na lokalnom nivou." A
13 govorite zatim o doktoru Karadžiću: "Predsednik je imao najveća ovlašćenja na
14 globalnom nivou." Znači, to su ta dva suprotna nivoa /kako je prevedeno/.

15 Imate osnovnu strukturu, s jedne strane, to je na dnu, mesni komiteti,
16 onda imate opštinski odbor, negde onda postoji i regionalni odbor, a onda se
17 prelazi na Glavni obor SDS-a i onda zatim iznad toga jest predsednik partije. Je
18 li to tako, gospodine Neškoviću?

19 O: Moram to pojasnit'. Osnovna organizacija partijske aktivnosti je
20 mjesni odbor. A što se tiče doktora Karadžića, on je na globalnom nivou po
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 statutu organ stranke sa ogromnim ovlaštenjima. I osim njega postojao je kao
2 organ još i Glavni odbor i Izvršni odbor, kao izvršni organ Glavnoga odbora. To
3 znači, Karadžić je organ stranke na globalnom nivou, a mjesni odbor je osnovni
4 oblik organizovanja i djelovanja stranke na terenu. Tako da to jedno sa drugim,
5 ja ne vidim da je tu... nekakvu suprotnost ili...

6 P: Gospodine Neškoviću, ja sam hteo da Vas zamolim da zamislite taj
7 dijagram na papiru. Znači, na dnu imate taj lokalni organ /?odbor/, zatim
8 opštinski, iznad toga u nekim delovima Bosne regionalni, iznad toga Glavni
9 odbor, a Izvršni odbor je tu negde pored. Vi klimate glavom, da li se slažete sa
10 tom...

11 O: Da, da.

12 P: ...pojednostavljenom strukturom?

13 U Vašoj opštini, koliko je bilo tih lokalnih mesnih komiteta?

14 O: Zavisno koliko je bilo, obično, mjesnih zajednica. Ti mjesne
15 organizacije SDS-a su se otprilike poklapale sa područjima mjesnih... mjesnih
16 zajednica. Ukoliko je u pitanju grad, kao Sarajevo i Banja Luka, onda - pa gdje
17 su mjesne zajednice prevelike - onda bi to moglo biti i više... više mjesnih
18 odbora. Uglavnom, bio je princip da mjesni odbor broji do 15 ljudi i da svaki
19 član tog mjesnoga odbora bude aktivista među jedno 20-ak domaćinstava ili... ili
20 stanova. Tako da je na jednom mjesnom području mogao biti jedan ili više mjesnih
21 odbora. Sve je zavisno od jedne opštine do druge i gustine naseljenosti. Inače,
22 suština tog mjesnog odbora je bila da se onemogući birokratizacija stranke. Da

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se onemogućiti da lobiji na nivou opštine ubace se u organe stranke. Da biste
2 postali član opštinskoga odbora ili član opštinskog organa, morali ste proći
3 kroz aktivnost, kroz taj mjesni odbor u mjestu gdje živite i stanujete. Pa na
4 osnovu legitimiteta u mjestu gdje živite i stanujete, postajali ste član
5 opštinskog odbora, i to u dvije trećine. A jedna trećina je ostavljena da se
6 može inkorporirati. To je osnovna suština, antibirokratski princip u partiji, ja
7 bih ga tako nazvao. To je suština tog mjesnog odbora.

8 P: Ja ću Vas pitati sada nešto o tom izvršnom lancu koji povezuje ta
9 tela. Pre svega, da li biste se složili da su opštinski odbori tražili i želeli
10 da imaju veliki stepen autonomije, nezavisnosti od viših tela u okviru partije?

11 O: Pa, oni su to i imali. Mislim da su čak imali i... i svoje račune, ali
12 su imali potpunu samostalnost za lokalna pitanja, a u isto vrijeme bili su
13 obavezni po statutu stranke da provode politiku viših organa i programa stranke.
14 To da... Znači, imali su jedan... imali su samostalnost za rješavanje svojih
15 lokalnih stvari, a i s druge strane bili su statutarno obavezni prema... prema
16 višim organima, a viši organi su bili obavezni prema usvojenom programu i
17 statutu. Tako da je program i statut važio kao obaveza i za više organe.
18 Uostalom, u svakoj partiji morate da napravite balans i centralizacije i
19 decentralizacije i da nađete neki... neki kompromis između ta dva... ta dva
20 principa.

21 P: Imate toliko iskustvo iz obilaženja opština. Da li je bilo takođe
22 prirodno da ono što je odlučeno na papiru o tome kako treba da funkcionišu

23
24
25
26
27
28
29
30

1 stvari bude vrlo daleko od onoga kako se zapravo dešava u praksi? Vrlo
2 nesavršeno se ostvaruje. Ja sam govorim o lancu komandovanja, ako mogu tako da
3 kažem, od Glavnog odbora pa nadalje, do regionalnog, i tako dalje, do lokalnih
4 komiteta /?odbora/.

5 O: Sada, to bi morali posmatrati pojedinačno jednu opštinu po drugu. Tu
6 je najviše zavisilo od ljudi u opštini koji... koji rukovode. Neki su bili skloni
7 samostalnosti, neki su bili skloni većoj samostalnosti. Na primer, Opštinski
8 odbor Banja Luka nije mnogo... mnogo osećao obavezu prema nekakvoj, je li,
9 stranačkoj disciplini, a bilo je i nekih drugih tako opštinskih odbora. Sve je
10 sad zavisilo... zavisilo od ljudi koji tim opštinskim odborima rukovode i od nekog
11 njihovog političkoga... političkoga kapaciteta. E sada, ono što je malo remetilo
12 tu stranačku strukturu propisanu statutom jeste neograničena mogućnost što su
13 predstavnici ili predsjednici opštinskih odbora mogli direktno dolaziti kod
14 Karadžića i sa njim razgovarati, iznositi mu probleme i on... i on njima davati
15 instrukcije. Pa tako da se moglo desiti, ako bi Karadžić možda njima prećutno
16 odobrio da mož... mogu nešto i drugačije da se ponašaju, onda bi se oni i mogli
17 ponašati. Tako da je komunikacija opštinskih odbora sa samim predsjednikom bila
18 potpuno omogućena i... i... i otvorena.

19 P: Do kraja 1991., početka 1992., takve instrukcije i direktive bi se
20 spuštale do opštinskog nivoa. Da li su one poticale od gospodina Karadžića, kao
21 predsednika, ili od Glavnog odbora? Od izvršnog odbora? Ili iz neke kombinacije
22 sva ta tri organa ili su poticale od nečeg sasvim trećeg?

23 O: Postavili ste vrlo jedno suštinsko, teško i komplikovano pitanje.
24 Trebalo bi mi vremena da na njegov odgovorim. Vrlo jako teško i jako bitno

25
26
27
28
29
30

1 pitanje, a ako dozvolite. Od negdi -

2 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, možda je bolje da damo
3 svjedoku vremena da razmisli o tome i to bi onda bilo moje prvo pitanje za sutra
4 ujutru.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sad vidim koliko je sati. I razmišljanje
6 je uvijek dobra stvar, tako da ću prihvatiti Vašu sugestiju.

7 Međutim, pre nego što završimo sa radom za danas, hteo bih da instruišem
8 svedoka da ne treba ni s kim da razgovara o svom svedočenju koje će nastaviti
9 sutra. A treba da se vratite u 9.00h ujutro u ovu istu sudnicu.

10 Gospodine poslužitelju, molim Vas, izvedite svedoka sada iz sudnice.

11 [Svedok se povlači]

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, možete li nam dati
13 neku predstavu koliko Vam još vremena treba?

14 GĐA PREVODILAC: Mikrofon.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Sigurno neću završiti tokom prve sednice.
16 Nadao bih se da završim krajem druge sednice.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi ćemo morati da obavimo svoje
18 proračune da vidimo kako se to uklapa u naš raspored ili ne.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Ovo je vrlo gruba procena, ali nadam

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se da nećete biti vrlo striktni u tim svojim kalkulacijama.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi znate da ja uvek volim aritmetički
3 red.

4 Gospodine Krajišnik, da li Vi sada već znate da imate neka pitanja za
5 ovog svedoka?

6 OPTUŽENI: Ja sam upoznao gospodine Stewarta sa pitanjima koja bi trebalo
7 postaviti. I sve što on postavi, ja ću izostaviti. A mislim da se radi o... o ipak
8 jednom određenom broju pitanja koja su važna da se utvrdi kod ovog svjedoka i da
9 je on jedan od svjedoka koji je, ajd' da kažem, koji može mnogo toga da pomogne
10 Sudskom vijeću. Tako da ja ne mogu reći ko...kol'ko vremena ću moći... Kao i obično,
11 ja uvijek uzimam ono što ostane. Po meni, po mom mišljenju.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Mogu li ja da kažem nešto? To je vrlo
13 relevantno. Gospodin Krajišnik i ja se ne slažemo mnogo manje nego što se
14 ponekad misli. Međutim, u redu 15 i 16 vidimo šta je naš suštinski problem. Jer
15 ako to nije davanje instrukcija advokatu o tome kako da vodi predmet, ja
16 jednostavno ne znam šta je to. On sad hoće zapravo da stavi do znanja da je on
17 meni dao neke instrukcije da postavim neka pitanja, a da ću ja neka pitanja

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izostaviti od onoga što mi je on naložio da ja kažem. I to je to.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, ja sam tog momenta
3 imao u vidu - ne znam da li se radi o nijansama prevoda ili ne, znam da je to
4 vrlo delikatno pitanje - ali ja sam hteo da pitam gospodina Krajišnika koja
5 pitanja želi da Vi postavite svedoku. Možda sam to nesrećno formulisao, ali
6 dajte da ne pravimo dramu.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Ne pravim ja dramu, ali ja mogu da
8 protumačim to pitanje u svetlu sati i sati razgovora sa njim.

9 Ako ostavimo po strani da je vrlo jasno šta to znači iz samih njegovih
10 reči, mi svi znamo da je to ono što je on upravo hteo da kaže. Jer ako ja ovde
11 ne postavljam pitanja koja se od mene traže, vrlo se jasno kaže da će ta pitanja
12 postaviti neko drugi. Meni jednostavno govore šta ja treba da radim. Daju mi
13 instrukcije šta ja treba da radim. Možda bi trebalo na kraju krajeva da ustanem
14 i da odem.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imamo vremena svi za razmišljanje do
16 sutra ujutro.

17 Gospodine Tieger, imate li Vi nešto da kažete?

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, u svetlu ovih vremenskih
19 proračuna, ja bih zamolio da možda održimo jednu dodatnu sednicu sutra ili u
20 četvrtak. Možda bi četvrtak bio bolja opcija, a možda nam to dodatno vreme neće

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ni trebati. To me pomalo brine.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Razumem.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislim, to bi trebalo bar da razmotrimo.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Ja se oštro protivim dodatnoj sednici
5 sutra, ja već šest nedelja radim na ovom svedoku /kako je prevedeno/.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moram da Vas prekinem. Da je to bilo na
7 umu Sudskog veća, onda bi to bila prva stvar nama na umu /kako je prevedeno/.

8 [Pretnosno veće i sekretar se savetuju]

9 Prekidamo sa radom do sutra ujutru u 9.00h.

10 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

11 ... Sednica završena u 13.49h.

12 Nastavak zakazan za sredu,

13 20.07.2005. u 09.00h.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30